

**Raport de evaluare
a activității Societății Române
de Televiziune și a Societății
Române de Radiodifuziune**

București - Mai 2005

CUPRINS:

Aspecte introductive

Partea I. SRTV

Cap. 1.1. Modul de îndeplinire a mandatului de serviciu public al SRTV

Cap. 1.2. Calitatea actului managerial și a performanțelor instituționale ale SRTV

Cap. 1.3. Evaluarea activității financiar-contabile a SRTV

Cap. 1.4. Modul de implementare a legislației din domeniul audiovizualului și a deciziilor emise de CNA

Partea a II-a. SRR

Cap. 2.1. Modul de îndeplinire a mandatului de serviciu public al SRR

Cap. 2.2. Calitatea actului managerial și a performanțelor instituționale ale SRR

Cap. 2.3. Evaluarea activității financiar-contabile a SRR

Cap. 2.4. Modul de implementare a legislației din domeniul audiovizualului și a deciziilor emise de CNA

Concluzii și propuneri finale

Lista de abrevieri:

AMP - Agenția de Monitorizare a Presei

CNA - Consiliul Național al Audiovizualului

SRR - Societatea Română de Radiodifuziune

SRTV - Societatea Română de Televiziune

Aspecte introductive

Prezentul raport a fost întocmit de către *Comisia Parlamentară de anchetă privind evaluarea activității Societății Române de Televiziune și Societății Române de Radiodifuziune*, în temeiul prevederilor **HP nr. 19 din 9 martie 2005**, publicată în MO nr. 214 din 14 martie 2005, și va fi supus dezbaterii parlamentare în prima ședință comună a Camerei Deputaților și Senatului.

Obiectul raportului

Cele două părți componente ale raportului de evaluare a activității SRTV și SRR răspund, fiecare în parte, următoarelor **obiective ale Comisiei**:

- a) îndeplinirea mandatului de serviciu public al celor două societăți;
- b) controlul calitativ al actului managerial și al performanțelor instituționale ale societăților supuse controlului parlamentar;
- c) verificarea activității financiar-contabile a societăților;
- d) aplicarea legislației în domeniul audiovizualului și a deciziilor emise de Consiliul Național al Audiovizualului.

Metodele folosite

Comisia a lucrat în perioada 23 martie – 12 mai 2005. Ședințele Comisiei au avut loc în zilele de 23, 29, 30 martie, 5, 6, 7, 8, 12, 13, 14, 15, 16, 25, 26 aprilie, 5 și 12 mai 2005. În zilele de 19 și 20 aprilie Comisia s-a deplasat la sediile celor 2 societăți.

Acestea au constat în:

- audierea a 207 persoane - din care 116 persoane audiate proveneau din SRR, iar 91 din SRTV. Audierile s-au concretizat în stenograme.
- analiza documentelor puse la dispoziția Comisiei de anchetă de către persoanele audiate, precum și a punctelor de vedere transmise în scris de către persoanele care nu s-au prezentat la audieri;
- audierea a 10 reprezentanți ai societății civile;

- efectuarea de expertize de către 5 experți ai instituțiilor publice în domeniile economic, financiar-contabil și juridic la sediile celor două societăți;
- analiza rapoartelor și a sesizărilor societății civile: organizații non-guvernamentale de profil și mass-media, precum și a rapoartelor unor organisme internaționale, puse la dispoziția Comisiei pe durata audierilor.

Perioada de desfășurare a evaluării: 23 martie – 6 mai 2005

Experții desemnați, s-au deplasat la sediile celor două societăți supuse controlului parlamentar pentru a verifica o serie de documente necesare finalizării anchetei (stenogramele și procesele verbale ale ședințelor consiliilor de administrație și comitetelor directoare, contracte comerciale încheiate de cele două societăți, documente financiar-contabile, cărțile de muncă, fișele posturilor etc.)

Componența *Comisiei parlamentare de anchetă*, formată din 15 membri, reflectă structura politică a Parlamentului: 10 deputați – 3 membri ai Grupului parlamentar PSD, 2 membri ai Grupului parlamentar PNL, 1 membru al Grupului parlamentar PD, 1 membru al Grupului parlamentar PPRM, 1 membru al Grupului parlamentar PC (fost PUR), 1 membru al Grupului parlamentar UDMR, 1 membru al Grupului parlamentar al minorităților naționale - și 5 senatori - 2 membri ai Grupului parlamentar al Alianței D.A., 2 membri ai Grupului parlamentar PSD, 1 membru al Grupului parlamentar PPRM.

Membrii Comisiei de anchetă:

- **Raluca TURCAN**, deputat, Grupul parlamentar al P.N.L. – președintele comisiei;
- **Eugen NICOLICEA**, deputat, Grupul parlamentar al P.S.D. – vicepreședintele comisiei;
- **Lia Olguța VASILESCU**, deputat, Grupul parlamentar al P.P.R.M. – vicepreședintele comisiei;
- **Ionica Constanța POPESCU**, deputat, Grupul parlamentar al P.C. (fost P.U.R.) – secretarul comisiei;
- **Valentin Adrian ILIESCU**, deputat, Grupul parlamentar al P.D. – secretarul comisiei;
- **Răzvan Emil THEODORESCU**, senator, Grupul parlamentar al P.S.D. – membru;
- **Otilian NEAGOE**, senator, Grupul parlamentar al P.S.D. – membru;
- **Dorina MIHĂILESCU**, deputat, Grupul parlamentar al P.S.D. – membru;
- **Dan MIHALACHE**, deputat, Grupul parlamentar al P.S.D. – membru;
- **Adrian Mihai CIOROIANU**, senator, Grupul parlamentar al Alianței D.A. – membru;
- **Cornelia CAZACU**, senator, Grupul parlamentar al Alianței D.A. – membru;
- **Mihai SANDU - CAPRĂ**, deputat, Grupul parlamentar al P.N.L. – membru;
- **Viorica Georgeta Pompilia MOISUC**, senator, Grupul parlamentar al P.P.R.M. – membru;
- **Kelemen HUNOR**, deputat, Grupul parlamentar al U.D.M.R. – membru;
- **Gvozdenovici SLAVOMIR**, deputat, Grupul parlamentar al Minorităților Naționale – membru.

Cadrul legal

Serviciile publice de radio și televiziune au o funcție vitală, ca factori esențiali ai unei comunicări pluraliste, accesibile tuturor, atât la nivel național, cât și regional, prin furnizarea unui serviciu de bază, de tip generalist, care să conțină informații și programe educative, culturale și de divertisment. În conformitate cu Recomandarea nr. 10/1996 a Consiliului Europei cu privire la garantarea independenței serviciului public de radiodifuziune, independența acestora trebuie să fie garantată în mod expres printr-un ansamblu de reguli care să răspundă întru totul normelor și standardelor europene.

Cadrul legal fundamental care reglementează derularea activităților celor două instituții publice, la care s-a raportat Comisia de anchetă este asigurat prin:

- *Legea nr. 41 din 17 iulie 1994 privind organizarea și funcționarea SRR și a SRTV, modificată și completată de Ordonanța nr. 18 din 30 ianuarie 2003, Ordonanța de Urgență nr. 71 din 22 august 2003 și Legea nr. 533 din 11 decembrie 2003,*
- *Legea audiovizualului nr. 504 din 11 iulie 2002, la care s-au adus modificări și completări prin Legea nr. 402 din 7 octombrie 2003.*

Specificitatea celor două instituții constă în obligația de a-și asuma mandatul de serviciu public. Aceasta trebuie subsumată următoarelor articole din Legea nr. 41/1994:

a) **Art. 3 alin. (1)** Societatea Română de Radiodifuziune și Societatea Română de Televiziune au obligația să asigure, prin întreaga lor activitate, pluralismul, libera exprimare a ideilor și opiniilor, libera comunicare a informațiilor, precum și informarea corectă a opiniei publice.

b) **Art.3 alin. (2)** Conținutul programelor Societății Române de Radiodifuziune și Societății Române de Televiziune trebuie să răspundă standardelor profesionale în materie.

c) **Art. 4 alin. (1)** Societatea Română de Radiodifuziune și Societatea Română de Televiziune, ca servicii publice în realizarea obiectivelor generale de informare, educație, divertisment, sunt obligate să prezinte, în mod obiectiv, imparțial, realitățile vieții social-politice și economice interne și internaționale, să asigure informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice, să promoveze, cu competență și exigență, valorile limbii române, ale creației autentice culturale, științifice, naționale și universale, ale minorităților naționale, precum și valorile democratice, civice, morale și sportive, să militeze pentru unitatea națională și independența țării, pentru cultivarea demnității umane, a adevărului și justiției.

d) **Art. 5 alin. (1)** Programele Societății Române de Radiodifuziune și Societății Române de Televiziune nu trebuie să servească sub nici un motiv ca mijloace de defăimare a țării și a națiunii, să nu îndemne la război de agresiune, la ură națională, rasială, de clasă sau religioasă, să nu incite la discriminare, la separatism teritorial sau la violență publică, să nu propage manifestările obscene, contrare bunelor moravuri.

e) **Art. 5 alin. (4)** Societatea Română de Radiodifuziune și Societatea Română de Televiziune trebuie să rezerve o parte din spațiul de emisie partidelor politice reprezentate în Parlament. Timpul afectat partidelor politice nu poate depăși o sutime din întregul timp de emisie săptămânal. Repartizarea timpului de emisie pe partide politice se face în raport cu ponderea reprezentanților acestora în Parlament, luându-se în calcul o unitate de timp pentru fiecare parlamentar, inclusiv pentru reprezentanții minorităților naționale.

f) **Art. 5 alin. (5)** Programele nu trebuie să prejudicieze demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine.

g) **Art. 8 alin. (1)** Autonomia și independența editorială a serviciilor publice de radiodifuziune și televiziune sunt garantate prin lege, iar programele acestora sunt ocrotite de orice ingerințe ale autorităților publice, precum și de

influențele oricăror partide, formațiuni social-politice, sindicale, organisme comerciale și economice și grupuri de presiune.

h) **Art. 14 alin. (1)** Știrile și informațiile trebuie difuzate în mod fidel, iar comentarea lor trebuie făcută cu obiectivitate, fără nici un fel de influență din partea autorităților publice sau a altor persoane juridice de drept public, privat ori a unor persoane fizice.

i) **Art. 14 alin. (2)** Știrile și informațiile care urmează să fie difuzate sub formă de texte sau imagini trebuie să fie verificate. Sensul lor nu trebuie să fie deformat sau fabricat prin modul de formulare, titluri sau comentarii.

Partea I. Societatea Română de Televiziune

1.1. Modul de îndeplinire a mandatului de serviciu public al SRTV

Sfârșitul anului 2004 și începutul anului 2005 au constituit apogeul semnalelor de alarmă cu privire la îndeplinirea defectuoasă a mandatului de serviciu public de către SRTV, pe fondul distorsiunilor grave ale informațiilor de interes public, mult mai evidente și mai profunde în perioada dinaintea și în timpul alegerilor. Independența editorială ar fi fost astfel serios prejudiciată de ingerințele mediului politic, în special pe parcursul anului 2004.

Prejudicierea independenței editoriale s-a materializat în asimetrii informaționale accentuate, în favoarea partidului de guvernământ din acea perioadă, conform evaluărilor organizațiilor non-guvernamentale de monitorizare audiovizuală și a fost confirmată de rapoartele Comisiei de Etică și Arbitraj a SRTV și de Consiliul Național al Audiovizualului. Această acuză se traduce prin dezinformare, manipulare, omisiune de știri, eliminarea informațiilor critice la adresa Guvernului Adrian Năstase și a Partidului Social Democrat, “fabricarea” și difuzarea de știri pe subiecte neimportante în favoarea liderilor PSD, supralicitarea tuturor informațiilor critice la adresa liderilor opoziției și limitarea accesului acestora (Traian Băsescu, Theodor Stolojan, Corneliu Vadim Tudor) în jurnalele de știri și mai ales a aparițiilor în direct, acestea din urmă neputând fi controlate. Această măsură de restricționare a apariției pe post s-a repercutat și asupra analiștilor și comentatorilor politici care ar fi putut formula puncte de vedere critice la adresa Guvernului Adrian Năstase și a partidului de guvernământ¹.

Principalele distorsiuni semnalate, în cadrul anchetei, în calitatea de serviciu public autonom de interes național, independent editorial, al SRTV sunt prezentate sintetic în tabelul de mai jos, cu concluziile aferente ale Comisiei de anchetă:

---

¹ Distorsionarea gravă a informațiilor de interes public a fost justificată cu zeci de exemple, dintre care le menționăm pe cele mai semnificative:

- **Jurnalele de știri din 29 și 30 noiembrie 2004, jurnale difuzate în plină campanie electorală care au deformat mesajul publicistic în detrimentul candidatului Traian Băsescu.** Mai mult decât atât, trebuie menționat că jurnalul de știri din 30 noiembrie 2004, jurnalul din ziua în care Traian Băsescu a solicitat anularea alegerilor, prin nerespectarea principiilor deontologice de informare a publicului, a fost conceput ca un atac împotriva lui Traian Băsescu, acesta având posibilitatea o singură dată să-și exprime punctul de vedere, în timp ce numărul actorilor politici care au formulat puncte de vedere împotriva sa a fost mult mai mare, iar toate intervențiile analiștilor politici au formulat în unanimitate critici la adresa acestuia. Ulterior, Cristian Tudor Popescu, unul dintre analiștii ale cărui declarații au fost introduse în acel jurnal de știri și-a exprimat nemulțumirea pentru modul în care a fost folosită intervenția sa;
- Eliminarea criticilor legate de corupția din România și încălcarea libertății presei din raportul baronesei Emma Nicholson referitor la România, televiziunea publică referindu-se numai la criticile legate de adopții și într-o măsură foarte mică;
- Eliminarea criticilor aduse României privind concurența în raportul a trei europarlamentari;
- Eliminarea oricăror informații despre scandalul stenogramelor PSD;
- Eliminarea oricăror informații despre cazurile Puwak și Beuran, importanți lideri ai PSD;
- Eliminarea oricăror informații despre privatizarea frauduloasă a Societății Naționale „TUTUNUL ROMÂNESC”.

Comisia parlamentară de anchetă privind evaluarea activității SRTV și a SRR

Nr.	Problema identificată	Justificări	Concluzii
1.	<p>Semnalarea privind viciera obiectivității și a imparțialității prezentării realităților vieții social-politice și economice interne, pe fondul unor inocate ingerințe politice directe și indirecte, în principal la TVR 1.</p> <p>În rapoartele multor ONG-uri specializate, ale Comisiei Europene și Parlamentului European dar și în mărturiile ale unor persoane audiate, s-au semnalat următoarele probleme:</p> <ul style="list-style-type: none"> -prezența unor informații cu caracter senzațional în cadrul programelor prime-time în detrimentul celor cu conținut informațional consistent sau cu valoare de știre; - în cadrul programelor informative și de analiză au fost preferați comentatori preponderent favorabili Guvernului - direcționarea unor jurnale de știri și a unor talk-show-uri pentru a evita criticile virulente aduse Guvernului 	<p>Reprezentanții conducerii SRTV au apreciat că au fost prezentate informații de interes public incomplete, că au existat erori profesionale, nu a fost acceptată ca argument cenzura.</p> <p>Afirmațiile conducerii SRTV sunt susținute și de rapoartele CNA</p> <p>Conducerea SRTV nu a fost de acord cu această afirmație</p>	<p>Raportul „<i>Libertatea presei în România</i>”, publicat de către Agencia de Monitorizare a Presei – Programul FreeEx, în anul 2004, concluzionează că: <i>“Cei mai vizibili lideri politici în anul 2004 au fost Adrian Năstase (președinte PSD și Prim-ministru) și Ion Iliescu (Președintele României) care au păstrat aproximativ aceleași procente de vizibilitate de la o lună la alta la distanța de 15-20% de liderii opoziției. Totuși, cel mai semnificativ este contextul în care sunt prezentați liderii politici și politicienii în cadrul știrilor TV. În ansamblu, în anul electoral 2004, Adrian Năstase și Ion Iliescu au fost singurii politicieni asociați aproape în exclusivitate cu acțiuni neutre sau pozitive și aproape niciodată cu acțiuni negative”</i>.</p> <p>Aceste aspecte sunt semnalate în cadrul multor alte rapoarte, precum Raportul Comisiei Europene, 8 octombrie, 2004. sau în cadrul evaluărilor <i>Națiuni în Tranziție</i>, editat de Freedom House 2004.</p> <p>Dezinformarea, prin omisiunea evenimentelor de interes public național, a fost semnalată în presa scrisă, spre deosebire de SRTV, conform raportului „<i>Libertatea presei în România</i>”, publicat de către Agencia de Monitorizare a Presei – Programul FreeEx, în anul 2004. Studiul de caz „<i>România și UE</i>” (februarie 2004), de exemplu, concluzionează succint că realitățile prezentate cu ocazia Raportului Parlamentului European „<i>au fost distorsionate de către media audiovizuală prin concentrarea atenției spre teme mai „ușoare” (problematice adopțiilor internaționale) și marginalizarea celor precum corupția, independența justiției și libertatea presei</i>”. Totodată, un exemplu în acest sens ar fi „<i>stenogramele ședințelor Delegației Permanente PSD</i>” care au fost intens mediatizate în presa scrisă, dar extrem de puțin pe posturile TV.</p> <p>Rezultatul îl reprezintă îndeplinirea defectuoasă a atribuțiilor SRTV care se traduce prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> • insuficienta informare în legătură cu chestiunile de interes public, cauzată de sterilitatea dezbaterilor și formatul emisiunilor puțin interesante; • îngrădirea liberei formări a opiniei cetățenilor, pe fondul prezentării incorecte a faptelor și evenimentelor,

	<p>- lipsa informațiilor critice la adresa partidului de guvernământ și prezentarea principalilor lideri PSD, aproape în exclusivitate pe parcursul anului 2004, în context pozitiv sau neutru;</p> <p>- dezinformarea, prin omisiunea evenimentelor și subiectelor care ar fi afectat imaginea autorităților publice.</p>		<p>în condițiile în care 73% dintre români au ca principală sursă de informare televiziunea, conform sondajului CURS: „<i>Influența media asupra comportamentului civic și politic</i>”.</p>
2.	<p>Barierile legislative care limitează libertatea și independența editorială.</p>	<p>Pe parcursul audierilor au fost invocate adeseori riscurile resimțite de către editorii de știri cu privire la viața politică, pe fondul ambiguităților legislației speciale, a Codului Penal care constituie încă o barieră în calea libertății presei.</p>	<p>În foarte multe cazuri s-au abuzat formele ambigue, s-au golit de fond, nu s-au creat mecanisme de răspundere, s-a perpetuat lipsa de transparență și s-a folosit prevalarea de o construcție instituțională ambiguă pentru a acoperi greșelile sau intențiile de politizare.</p>
3.	<p>În condițiile procesului de rebranding al SRTV nu s-a efectuat nici un studiu privind nevoile și dorințele beneficiarilor serviciului public referitoare la conținutul emisiunilor și programelor TVR.</p>	<p>Singurele informații care au putut fi furnizate de către reprezentanții conducerii SRTV s-au referit la studiile de audiență.</p>	<p>În condițiile în care procedura studiilor preliminare este o practică obișnuită a televiziunilor, mai ales atunci când acestea intenționează efectuarea unor modificări esențiale ale structurii emisiunilor și programelor în situații cum este o operațiune de rebranding, lipsa unor studii ex-ante conduce la ideea că programele și emisiunile SRTV sunt concepute prin imitarea sau ca reacție concurențială la grilele de programe ale celorlalte televiziuni de piața audio-vizuală. Prin urmare, nu există temeii pentru a justifica faptul că SRTV își îndeplinește mandatul de serviciu public atâta timp cât nu există informații obiective. Mai mult decât atât, această stare de fapt poate fi considerată o îndeplinire parțială a obiectului de activitate al SRTV: art. 15 lit. f) din Legea nr. 41/1994 “organizarea activității de documentare în problemele specifice”, respectiv art. 15 lit. h) din lege “efectuarea activității de cercetare”.</p>
4.	<p>Emisiunile care promovează valorile limbii române, ale creației autentice culturale, științifice, naționale</p>	<p>În ciuda faptului că pe parcursul audierilor s-a admis faptul că în tronsoanele orare care asigură un acces largit al publicului sunt ocupate cu emisiuni de divertisment ori</p>	<p>Analiza sumară a grilelor de programe ale SRTV confirmă faptul că emisiunile care promovează valorile limbii române, ale creației autentice culturale, științifice, naționale și universale, ale minorităților naționale, precum și valorile democratice, civice, morale sunt plasate în</p>

	<p>și universale, ale minorităților naționale, precum și valorile democratice, civice, morale sunt plasate în tronsoane orare care nu permit accesul real al publicului la informație.</p>	<p>cu emisiuni având un conținut informativ relativ scăzut, reprezentanții conducerii SRTV au argumentat că programele și emisiunile SRTV nu trebuie analizate doar din perspectiva TVR1, ci trebuie luate în considerare toate canalele SRTV. În acest fel se poate constata că există un echilibru între informație, cultură, divertisment și educație.</p>	<p>tronsoane orare care nu permit accesul real al publicului la informație. În schimb, tronsoanele orare care asigură un acces lărgit al publicului sunt ocupate cu emisiuni de divertisment ori cu emisiuni având un conținut informativ relativ scăzut. Această stare de fapt, deși dublată de eforturi reale pentru a satisface preferințele beneficiarilor serviciului public de televiziune, nu poate fi apreciată ca fiind pozitivă.</p>
<p>5.</p>	<p>Lipsa unei oferte complete a SRTV către toți beneficiarii serviciului public de televiziune, așa cum sunt aceștia definiți de Legea nr. 41/1994</p>	<p>Conducerea consideră că tendința ascendentă a SRTV începând cu anul 2002 denotă o apreciere din partea publicului a modului în care societatea răspunde cerințelor acestuia.</p>	<p>Aprecierea modului de îndeplinire a mandatului de serviciu public trebuie făcută privind SRTV în ansamblul ei, nu doar din perspectiva canalului TVR1. Din acest punct de vedere se poate spune că ofertele de emisiuni și programe ale SRTV sunt complete, chiar dacă perfectibile. Totuși, această abordare este incompletă și insuficientă atâta timp cât publicul-țintă al celor două societăți este foarte larg, având în vedere că, potrivit art. 40 alin. (2) și (3) din Legea nr. 41/1994, “persoanele fizice cu domiciliul în România au obligația să plătească o taxă pentru serviciul public de radiodifuziune și o taxă pentru serviciul public de televiziune, în calitate de beneficiari ai acestor servicii, cu excepția celor care declară pe propria răspundere că nu dețin receptoare radio și/sau receptoare TV și a celor care, potrivit legii, beneficiază de scutire la plata acestor taxe”, iar “persoanele juridice cu sediul în România, inclusiv filialele, sucursalele și subunitățile fără personalitate juridică ale acestora, precum și reprezentanțele din România ale persoanelor juridice străine au obligația să plătească o taxă pentru serviciul public de radiodifuziune și o taxă pentru serviciul public de televiziune, în calitate de beneficiari ai acestor servicii”. Dacă ansamblul canalelor care formează SRTV reușește să ofere informație, educație, cultură și divertisment, imaginea se schimbă radical atunci când privim din perspectiva publicului țintă format din persoanele fizice cu domiciliul în România și din persoanele juridice cu sediul în România. Acestea înseamnă că, SRTV ar trebui să acționeze astfel încât să ofere condiții de acces necondiționat la toate programele și emisiunile sale pe întreg teritoriul țării. Ori, cel puțin de la momentul modificării legislației referitoare la taxa radio-TV, realitatea ne arată că accesul la programe și emisiuni este aproape total doar pentru plătitorii de taxă care au și un abonament plătit la un furnizor de cablu. Ceilalți beneficiari ai serviciului public de televiziune au accesul condiționat în funcție de gradul de acoperire teritorială al diferitelor canale</p>

			<p>ale SRTV: TVR1 – total, TVR 2 și TVR Cultural – parțial, iar TVR Internațional – doar în străinătate. total doar pentru plătitorii de taxă care au un abonament plătit la un furnizor de cablu. În concluzie, se poate constata că mandatul de serviciu public al celor două societăți este îndeplinit doar parțial atâta timp cât nu este asigurat accesul egal al tuturor beneficiarilor de serviciu public la cel puțin majoritatea programelor și emisiunilor SRTV.</p>
--	--	--	---

1.2. Calitatea actului managerial și a performanțelor instituționale ale SRTV

Controlul calitativ al actului managerial și al performanțelor instituționale a avut în vedere raportarea la cerințele de eficacitate (atingerea obiectivelor) și de eficiență (realizarea obiectivelor cu costuri minimale):

- eficacitate,
- eficiență,
- economie.

De asemenea, a fost urmărit și modul în care a funcționat relația între președinții-directori generali, comitetele directoare și consiliile de administrație ale SRTV.

Față de acestea, ancheta efectuată a evidențiat următoarele aspecte:

Nr.	Problema identificată	Justificări	Concluzii
1.	Centralizarea deciziei și constituirea unor mecanisme de control editorial și instituțional.	Reprezentanții conducerii au invocat gravele disfuncționalități din procesul managerial dinaintea de 2002, ceea ce a necesitat regândirea instrumentelor și a regulilor interne în scopul restabilirii eficienței manageriale.	<p>Comisia de anchetă consideră că, în ciuda saltului calitativ resimțit la nivelul organizării instituționale, centralizarea decizională constituie un fapt negativ resimțit sub următoarele aspecte principale:</p> <p>- <i>legislativ</i>: nerespectarea sau eludarea legii 41/1994 și a statului SRTV; sfidarea legii prin regulamente interne (ex. introducerea sintagmei „de regulă” în CCM, eludează obligația legală a angajării personalului obligatoriu pe bază de concurs); absența oricărei reacții față de dovezile cu privire la foștii colaboratori ai Securității, care au recâștigat, începând cu 2002, poziții de decizie în TVR;</p> <p>- <i>managementul financiar</i>: lipsa de transparență a mecanismului decizional și a managementului financiar stimulează arbitrariul, cheltuielile nesăbuite, corupția etc.; dependența de finanțări guvernamentale (corespondenții din străinătate etc.)</p> <p>- <i>raportul conducere - salariați</i>: rolul decorativ al Consiliului de Administrație (unii membri fiind în conflict moral de interese); promovarea personalului pe criterii străine de cele profesionale; management discreționar;</p>

			instituirea unui sistem de favoritisme, îngrădirea libertății de expresie a angajaților și inhibarea opiniilor critice.
2.	Hotărârile Consiliului Director și al Consiliului de Administrație erau luate, uneori, fără comunicarea în prealabil, conform regulamentelor de organizare și funcționare proprii, a întregii documentații aferente în special problemelor delicate aflate pe ordinele de zi ale ședințelor.	<p>Audierile au relevat faptul că în majoritatea cazurilor, Consiliul de Administrație a funcționat ca “o mașină de vot”, adoptând hotărâri cu unanimitate sau cu majoritate a voturilor, fără a se discuta în detaliu justificarea acestor hotărâri sau eventualele opinii contrare.</p> <p>Președintele-director general a afirmat că au existat unele situații în care, datorită unor considerente obiective nu au putut fi furnizate documentele necesare în timp util. Totuși, întotdeauna pentru deciziile importante subiectele aflate pe ordinea de zi erau prezentate de directorii având în sfera de responsabilitate acele probleme, iar membrii CA puteau solicita amânarea hotărârilor pentru a-și putea forma o opinie fundamentată.</p>	<p>Această stare de fapt a generat în cazul SRTV posibilitatea ca, de exemplu, președintele-director general să emită decizia 116/2002 referitoare la competențele structurilor organizatorice ale societății privind angajarea și efectuarea de cheltuieli de orice natură, inclusiv investiții, tranzacții financiare și comerciale, închirieri de bunuri mobile sau imobile (potrivit art. 27 lit. n) din Legea nr. 41/1994, republicată cu modificările și completările ulterioare). Potrivit acestei decizii, au primit competența de reprezentare a SRTV la negocierea, încheierea și semnarea, în conformitate cu procedurile legale, a unor contracte comerciale ce țin de specificul activității compartimentului respectiv, în limitele bugetului aprobat și a atribuțiilor din caietele de sarcini ale fiecărei structuri, directorii direcțiilor din SRTV, precum și directorii studiourilor teritoriale ale SRTV. De asemenea, aceeași decizie acordă comitetului director al SRTV competența de a angaja și efectua cheltuieli de orice natură și tranzacții comerciale și financiare, cu încadrarea în bugetul aprobat de Consiliul de Administrație al SRTV. Această decizie care statuează o dublare de competențe în domeniul încheierii de contracte și efectuării de angajamente financiare dar și o încălcare a prevederilor Legii nr. 41/1994 nu poate fi interpretată decât ca o gravă eroare de management. Ulterior, decizia 116/2002 a fost anulată prin efectele deciziei președintelui-director general nr. 161/2003 care acordă competențe în materia încheierii de contracte și efectuării de angajamente financiare doar directorilor de departamente și direcții din SRTV.</p> <p>Astfel, adoptarea hotărârilor consiliilor de administrație fără ca membrii acesteia să consulte în prealabil întreaga documentație aferentă a putut determina situații în care numeroși membri ai consiliilor de administrație nu au putut oferi în cadrul audierilor informații referitoare la hotărârile adoptate sau au oferit informații incomplete. O astfel de practică, acceptată tacit de majoritatea membrilor celor două nu poate conduce decât la ideea că, din punct de vedere managerial, atribuțiile consiliilor de administrație au fost îndeplinite strict formal, fundamentarea hotărârilor și evaluarea impactului acestora fiind lăsat în seama comitetelor directoare, a președinților-directori generali ori chiar a conducătorilor structurilor organizatorice.</p>
3.	Prioritizarea defectuoasă a	Reprezentanții conducerii au argumentat că deciziile	În urma verificărilor efectuate, Comisia de anchetă a constatat că în SRTV există proceduri formale

<p>investițiilor și orientarea preferențială a acestora în favoarea Departamentului de Știri al TVR1.</p> <p>Una dintre cele mai numeroase acuze aduse la adresa conducerii SRTV s-a referit la modul defectuos al realizării investițiilor și distribuirea dotărilor pe departamente și direcții, cu acordarea unui statut privilegiat pentru TVR1 și Departamentul Știri. De asemenea, s-a apreciat că investiția în construirea noului imobil din curtea SRTV nu a fost oportună în condițiile în care clădirea turn are un risc seismic ridicat, iar platourile și studiourile existente nu au fost reabilitate în totalitate.</p>	<p>privind dotarea departamentelor și direcțiilor din SRTV sunt luate pe baza unor criterii obiective cum sunt: solicitările șefilor de departamente și direcții, posibilitățile financiare existente la un moment dat, audiența programelor sau emisiunilor propuse.</p> <p>În același timp, s-a mai argumentat că la nivelul SRTV există o anumită autonomie funcțională a departamentelor și direcțiilor în sensul în care acestea au competențe clare în ceea ce privește încheierea de contracte comerciale și efectuarea de angajamente financiare.</p>	<p>care precizează modul de încheiere a contractelor, de efectuare a achizițiilor, precum și în ce privește competențele fiecărei direcții și a fiecărui departament în aceste domenii. Îmbunătățirea acestor proceduri denotă un semnificativ grad de interes pentru calitatea actului managerial din perspectivă financiară.</p> <p>Totuși, analiza actului managerial din perspectiva politicii de investiții trebuie să se facă ținând seama de următoarele imperative: eficacitate (a face ce trebuie) și eficient (a face bine cu cele mai mici costuri). Din această perspectivă analiza documentelor puse la dispoziția a permis următoarele concluzii:</p> <p>- <i>criteriul economiei nu a fost respectat decât parțial.</i> În acest sens pot fi amintite câteva exemple cum sunt: achiziționarea unor alimentatoare de rețea pentru camere video DVCAM la o valoare unitară de 60 milioane lei; achiziționarea de tehnică de calcul în cantități superioare celor solicitate; achiziționarea de aspiratoare la o valoare unitară de circa 150 milioane lei.</p> <p>- <i>criteriul eficacității nu a fost respectat decât într-o măsură foarte mică.</i> În acest sens se poate exemplifica cu investițiile în construcția unui nou spațiu cu destinație producție și birouri în condițiile în care spațiile de producție existente fie nu sunt folosite la întreaga capacitate, fie nu se ridică la standardele actuale, iar spațiile cu destinația birouri existente (clădirea turn) pun în pericol viața angajaților SRTV.</p> <p>Pe de altă parte, decizia de investiție, parte componentă a managementului organizațional și financiar e indicat să fie SMART, acronim în limba engleză al următoarelor concepte: specificitate (investiția trebuie să satisfacă o nevoie reală bine determinată), măsurabilitate (investiția trebuie să fie estimată de la început și să aibă stabilite criterii de evaluare), realizabilitate (investiția trebuie să poată fi efectuată în limita sumelor estimate, în condițiile propuse și în timpul alocat), realism (dimensiunea investiției să fie conformă cu nevoia pe care o satisface), oportunitate (investiția să fie efectuată la momentul potrivit, nici tardiv și nici anticipată).</p> <p>Din această perspectivă, investițiile efectuate pot fi caracterizate astfel:</p> <p>- <i>specificitatea:</i> multe dintre fundamentările prezentate CA erau fie incomplete, fie vagi (a se vedea în acest sens investiția în operațiunea de rebranding);</p> <p>- <i>măsurabilitatea:</i> numeroase investiții au fost</p>
---	---	---

			<p>efectuate fără cunoașterea estimativă a dimensiunii financiare totale. Dintre numeroasele exemple identificate poate fi amintită investiția în platoul cu sistem mobil de iluminat. De asemenea, numeroase investiții au fost contractate fără ca în contracte să fie menționate valorile acestora;</p> <p>- <i>realizabilitatea</i>: foarte multe investiții au fost începute fără analiza completă a efortului de bani și timp necesar finalizării. Astfel de situații sunt cele ale achizițiilor de aparatură necesare procesului de re tehnologizare;</p> <p>- <i>realismul</i>: unele investiții importante au fost aprobate, deși nevoile reale erau altele. Un astfel de exemplu se referă la achiziționarea de lifțuri moderne pentru clădirea turn, deși structura de rezistență este slăbită, iar instalarea lifțurilor înainte de începerea procesului de consolidare este cel puțin discutabilă;</p> <p>- <i>oportunitatea</i>: unele investiții au fost aprobate, deși momentul nu este cel mai potrivit. Astfel de investiții sunt cele în achiziția de servere de mare capacitate necesare îmbunătățirii ofertei de programe și emisiuni prin internet, în condițiile în care publicului din România o astfel de ofertă îi va fi puțin accesibilă într-un orizont de timp mediu.</p>
4.	<p>Producția redusă de programe proprii și achiziționarea producțiilor străine sau ale unor companii de media românești direct concurente SRTV.</p>	<p>În cursul audierilor s-a menționat adeseori această deficiență, însă conducerea SRTV a oferit informații și documente care demonstrează numărul de producții proprii care sunt destinate utilizării directe.</p>	<p>Din punct de vedere managerial această stare de fapt este discutabilă având în vedere dimensiunea investițiilor efectuate în construcția de platouri noi, în reabilitarea celor existente și în re tehnologizarea generală a societății. Documentele analizate arată că, deși SRTV deține dotările și resursele umane necesare, au fost efectuate achiziții de programe de la producători cum este casa de producție Media Pro. De asemenea, o serie de coproducții au fost realizate în cooperare cu producători aflați în legătură directă cu televiziuni concurente și în detrimentul cooperării cu producătorii independenți. Multe dintre producțiile proprii sunt documentare și reportaje, deși cererea publicului pentru teatru TV, de exemplu, continuă să rămână fără acoperire. De altfel, managementul societății ar fi trebuit să aibă în vedere prevederile art. 15 lit. c) din Legea nr. 41/1994, potrivit căruia SRTV are ca obiect de activitate “<i>organizarea și realizarea, în studiourile proprii sau în colaborare cu alți parteneri interni sau externi, de programe [...] de televiziune, înregistrări de discuri, pe suport magnetic, filme artistice de televiziune, seriale de televiziune, filme documentar-științifice, necesare programelor proprii și pentru schimb cu organizații similare din țară și din străinătate sau pentru valorificare</i>”, respectiv prevederile art. 15 lit. g) “<i>realizarea de emisiuni în sprijinul procesului de formare a tineretului sub aspect</i></p>

			<p><i>instructiv-educativ, moral-religios și patriotic, în colaborare cu persoane juridice de drept public, persoane juridice de drept privat și persoane fizice”.</i></p> <p>În condițiile în care din documentele puse la dispoziția Comisiei nu reiese că politica de achiziții și schimburi de programe cu producători naționali este una echilibrată, singura concluzie la care se poate ajunge este că investițiile efectuate în rețehnologizare, construcția de spații de producție, respectiv în reamenajarea spațiilor existente sunt doar o justificare pentru cheltuirea resurselor financiare proprii ale SRTV, inclusiv a celor provenite din taxa pentru serviciul public de televiziune. Altfel spus, managementul resurselor, stabilirea priorităților de investiții în cadrul SRTV s-a făcut într-o manieră care poate pune în pericol grav îndeplinirea mandatului de serviciu public al acesteia.</p>
5.	<p>Dezvoltarea și exploatarea arhivei SRTV prin asocierea cu o companie privată și înființarea SC TVR Media. În cursul audierilor a fost ridicată problema arhivei SRTV și a modului de exploatare a acesteia, arătându-se că asocierea comercială a societății cu o companie de drept privat în vederea înființării societății comerciale TVR Media este o măsură care va crea prejudicii pe termen lung.</p>	<p>Conducerea societății a prezentat documentația aferentă TVR Media justificând faptul că înființarea TVR Media este oportună și benefică având în vedere că cealaltă companie asociată este una dintre cele mai importante companii românești în domeniul distribuției specifice.</p> <p>De asemenea, înființarea noii societăți comerciale a fost determinată și de faptul că celălalt asociat are o experiență în domeniu care lipsește SRTV.</p>	<p>Evaluarea din punct de vedere managerial a deciziei de asociere a SRTV pentru constituirea societății comerciale TVR Media trebuie să pornească de la obiectul de activitate al SRTV, așa cum se regăsește în art. 15 lit. h) din Legea nr. 41/1994: <i>“efectuarea [...] de lucrări specifice tehnicii audio și video, pentru nevoile proprii sau ale altor beneficiari din țară sau din străinătate, urmărirea rezultatelor cercetării științifice și valorificarea acestora în condițiile legii, promovarea progresului tehnic și științific în activitatea societății”</i>. În considerarea acestui obiectiv și în corelare cu deciziile referitoare la investiții, se poate constata că managementul societății este defectuos.</p> <p>Astfel, înființarea SC TVR Media pe considerentul că SRTV nu are capacități proprii de distribuție a reproducerilor audio-video este cel puțin discutabilă în condițiile în care piața distribuției și comercializării de astfel de bunuri culturale este una matură, care oferă o mare diversitate de opțiuni la costuri scăzute.</p> <p>Pe de altă parte, înființarea TVR Media care să facă editarea și reproducerea pe diferiți suporturi a producțiilor SRTV conduce la concluzia că SRTV nu are nici capacitatea tehnică și nici resursele umane necesare. Aceasta înseamnă că investițiile în tehnologii de procesare digitală a înregistrărilor audio-video sunt inutile, respectiv că personalul SRTV este lipsit de profesionalism.</p> <p>De asemenea, faptul că SRTV nu este capabilă să efectueze lucrările specifice transferului videogramelor de pe suport analog pe suport digital cu prelucrarea și corectarea înregistrărilor este</p>

			<p>justificare cel puțin puerilă a managementului sau o dovadă a incompetenței acestuia. Nu în ultimul rând, utilizarea unor opere de creație intelectuală fixate sau aduse la cunoștință publică în alte moduri decât cele negociate anterior cu creatorii ridică o serie de întrebări privind legalitatea înființării societății comerciale TVR Media, inclusiv din perspectiva dreptului de proprietate asupra videogramelor care fac obiectul contractelor succesive încheiate de SRTV cu TVR Media. În fine, dimensiunile veniturilor nete ale SRTV din operațiunile comerciale aferente TVR Media nu justifică nici înființarea TVR Media și nici contractele de cesiune subsecvente încheiate cu aceasta.</p>
6.	<p>Politica inconsecventă a resurselor umane, în special în privința angajărilor, a promovărilor și a pensionărilor.</p> <p>Referindu-se la politica de resurse umane, numeroase persoane dintre cele audiate au criticat opțiunile managementului organizației considerând că prevederile legale referitoare la pensionarea personalului au fost respectate fără consecvență, iar angajările s-au făcut respectând legislația strict formal.</p> <p>Nu în ultimul rând, s-a apreciat că în organizație cultura organizațională este una mai puțin pozitivă.</p>	<p>Conducerea SRTV a prezentat informații și documente referitoare la procedurile de ocupare a posturilor în societate, contractele colective de muncă la nivel de unitate, sancțiunile aplicate, precum și documente referitoare la activitatea Comisiei de Etică și Arbitraj.</p> <p>Atât prin documentele prezentate cât și în cadrul audierilor reprezentanții conducerii au susținut că este imposibil să se obțină satisfacerea tuturor salariaților SRTV. De asemenea, prezentând dinamica sesizărilor și plângerilor oficiale ale salariaților, conducerea a demonstrat că, atâta timp cât numărul acestora este scăzut, eventualele nemulțumiri existente sunt pasagere și datorate mai degrabă relațiilor interumane decât unei politici de resurse umane defectuoase.</p>	<p>În urma analizelor efectuate s-a putut constata că managementul resurselor umane este unul inconsecvent, nestimulativ, care generează tensiuni între angajați, numeroase persoane preferând fie să și-și exprime opinia în afara instituției, fie să renunțe complet la exprimarea acestora în interiorul organizației prin folosirea unor mecanisme cu rol pur decorativ. În numeroase cazuri memo-urile interne adresate conducerii au rămas fără nici un răspuns.</p> <p>Nu în ultimul rând, s-a putut constata că, deși SRTV trece printr-un evident proces de întinerire, modul de abordare a problematicii foștilor angajați pensionați ori cea a angajaților care întrunesc condițiile legale de pensionare este cel puțin discutabil.</p> <p>Astfel, există numeroase situații în care persoane aflate la vârsta legală de pensionare sau chiar pensionate ocupă diverse funcții, inclusiv de conducere. O astfel de abordare nu poate decât să submotiveze salariații mai tineri care își văd reduse șansele de avansare în cadrul organizației.</p>
7.	<p>Atmosfera deficitară din redacția de știri a TVR1.</p> <p>O pondere mare a</p>	<p>Conducerea societății a apreciat că aceste nemulțumiri și răbufniri au fost fie conjuncturale, fie datorate unor frustrări</p>	<p>Concluziile Comisiei de etică și arbitraj din data de 30 decembrie 2004 au evidențiat faptul că există probleme reale la nivelul conducerii, dar și faptul că exprimarea acestor opinii ferme constituie dovada libertății exprimării opiniilor.</p>

<p>jurnaliștilor (22 de angajați din cei 30 audiați de către Comisia de etică și arbitraj la sfârșitul anului 2004) au invocat starea de dezorganizare, haos, subordonare ierarhică editorială neclară, necunoașterea fișei postului, managementul defectuos al activității jurnalistice propriuzise (pe teren și în redacție), neajunsuri privind mijloacele tehnice și repartizarea lor.</p>	<p>personale.</p>	<p>În urma audierilor, Comisia de anchetă consideră că persistă barierele reale în exprimarea opiniilor critice de către reporteri față de șefii lor, pe fondul unor relații tensionate în eventualitatea unei dispute, fapt asimilat unui management defectuos al resurselor umane.</p>
--	-------------------	--

1.3. Evaluarea activității financiar-contabile a SRTV

Comisia parlamentară de anchetă a inițiat evaluarea activității SRTV, prin verificarea activității economico – financiare: modul de cheltuire a banului public precum și unele aspecte privind eficiența și calitatea actului managerial financiar și al performanțelor instituționale. Fiecare constatare negativă este însoțită de explicații menite să clarifice în ce constă aceasta și – dacă este cazul - ce act normativ a fost încălcat.

Pe ansamblu, activitatea economico-financiară a SRTV în anul 2004 s-a încheiat realizând venituri totale în valoare de 4.407 miliarde lei, potrivit raportului de audit realizat de către PricewaterhouseCoopers, din care:

- cea mai mare parte sunt bani plătiți de către contribuabili – 3.311 miliarde lei venituri din taxa pentru serviciul public de televiziune;
- 581 miliarde lei venituri din subvenții de la bugetul de stat;
- 515 miliarde lei venituri, în special din publicitate.

În urma expertizei efectuate, a rapoartelor publice de audit, precum și a audierilor persoanelor implicate, prezentăm sintetic în tabelul de mai jos principalele probleme identificate:

Nr.	Problema identificată	Justificări	Concluzii
1.	Inconsecvențe cu privire la statutul juridic și economic al	Consiliul de Administrație a aprobat situațiile financiare ale anilor 2003 și 2004 cu	În urma audierilor nu s-a putut preciza care este statutul juridic și economic al capitalului social, ceea ce induce faptul că statutul juridic al SRTV a

	<p>capitalului social și, implicit, al SRTV ca societate comercială sau instituție publică.</p> <p>În situațiile financiare nu se face distincție între capitalul social aflat în proprietate publică și în administrarea SRTV și capitalul social aflat în proprietatea privată a statului și deținut de SRTV, în condițiile în care forma de capital social definește forma de proprietate și statutul juridic al instituției – societate comercială sau instituție publică.</p>	<p>situații contrare ale capitalului social fără apariția vreunei prevederi legale în acest sens:</p> <ul style="list-style-type: none"> • în anul 2003 capitalul social este înscris în situațiile financiare ca nevărsat, ceea ce înseamnă că SRTV are statut de instituție publică, • în anul 2004 este înscris ca vărsat, deci forma juridică a SRTV este de societate comercială, fără să existe vreun document legal care să justifice această stare a capitalului. 	<p>fost folosit și interpretat diferit în funcție de conjunctură.</p>
<p>2.</p>	<p>Nerespectarea reglementărilor legale cu privire la regimul achizițiilor publice</p>	<p>Conducerea SRTV a afirmat că toate achizițiile efectuate au respectat prevederile legale</p>	<p>Contrar prevederilor legale care obligau ca atribuirile să se facă prin licitație publică, numeroase contracte s-au încheiat prin atribuire directă sau negociere cu sursă unică. Această modalitate de atribuire oferă un accentuat caracter de incertitudine cu privire la corectitudinea prețului.</p> <p>Comparând devizele din ofertele adjudecate prin licitație publică cu devizele din oferta atribuită prin negociere din sursă unică se constată diferențe între prețurile de deviz oferite, în sensul că cele din devizul atribuit fără licitație sunt semnificativ mai mari decât cele din devizul atribuit prin licitație.</p> <p>Exemplificare:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Contractul nr. 7015/16.12.2004 în valoare de 5.389.035.847 lei s-a încheiat prin negociere din sursă unică cu S.C. ALCONS ENGINEERING S.R.L. pentru lucrări de zidărie, zugrăveli, vopsitorie, tâmplărie aluminiu, tâmplărie P.V.C. cu geam termopan, contrar prevederilor legale care obligau ca atribuirea să se facă prin licitație publică. Acest contract s-a încheiat ulterior contractului nr. 6633/22.09.2004 atribuit prin

			<p>licitație publică.</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Contractele încheiate cu S.C. AVANTAJ CONSTRUCT S.R.L.² au fost operate prin procedura de cerere de ofertă, chiar și în situațiile în care se impunea licitația publică. Totodată, valoarea totală a contractelor încheiate a fost de 3.742.193.000 lei și 18.660 Euro, pentru care s-a plătit suma de 5.187.863.914 lei. Rezultă că suma de 18.660 Euro a fost achitată în lei la un curs de 77.474 lei, evident în defavoarea SRTV. ◆ Contractul nr. 5884/31.03.2004 încheiat cu S.C. Centrul Național de Comercializare Dacia S.A. pentru achiziții piese schimb Dacia s-a atribuit prin negociere din sursă unică. În baza acestui contract s-a plătit suma totală de 2.950.186.358 lei pentru piese auto la prețul de livrare către consumatorul final și nu la prețul de livrare stabilit de producător mai puțin discountul. ◆ Contractele nr. 5053/15.10.2003 și 6922/24.11.2004 încheiate cu S.C. C.Y.B.E.R. S.R.L. prin licitație deschisă pentru livrare piese de schimb în valoare totală de 888.294.467 lei au fost onorate cu plăți totale în valoare de 2.803.227.286 lei fapt, ce demonstrează că pentru suma de 1.914.932.819 lei s-au făcut achiziții fără contractare cu respectarea regulilor obligatorii de licitație, conform art. 9 – 13 din O.U.G. nr. 60/2001 privind achizițiile publice. ◆ Contractul nr. 6903/19.11.2004 încheiat cu S.C. FARGO DECO DESIGN S.R.L. pentru autocolante și sigla logo-ul TVR s-a atribuit prin cerere de ofertă pentru suma de 1.782.478.000 lei contrar art. 9 – 13 din O.U.G. nr. 60/2001 privind achizițiile publice care prevedeau obligatoriu atribuire prin licitație. ◆ Contractul nr. 6174/25.05.2004 încheiat cu S.C. ITALIAN EXPRESS S.R.L. pentru achiziționarea de produse promoționale modificat prin actele
--	--	--	--

² Sub numerele și la datele de mai jos:

- nr. 6581/02.09.2004 – pentru lucrări de reparație la post de transformare și lucrări de înlocuire a cablului de 10 Kv în sumă de 2.000.390.000 lei a fost încredințat prin procedura de cerere de ofertă, deși are o valoare mai mare de 40.000 Euro fapt ce făcea obligatorie atribuirea exclusiv prin licitație publică, conform art. 9 – 13 din O.U.G. nr. 60/2001 privind achizițiile publice.

- nr. 6163/28.05.2004 – pentru servicii înlocuire cablu și modificări în PT 10301 și PT 10302 în valoare de 2.060 Euro a fost încredințat prin licitație deschisă;

- nr. 6377/08.07.2004 – pentru înlocuire cablu, modificări la PT 10301 și PT 10302, pentru realizarea racordurilor precum și canalizare audio-video, în valoare de 16.660 Euro, încredințat prin cerere de ofertă;

- nr. 6846/04.11.2004 – pentru lucrări de înlocuire a cablului de medie tensiune, în valoare de 1.219.750.000 lei, încredințat prin cerere de ofertă;

- nr. 6852/09.11.2004 – pentru iluminat banner bloc turn, în valoare de 351.288.000 lei, încredințat prin cerere de ofertă;

- nr. 6561/30.08.2004 – pentru execuție canalizare și pozare cablu, în valoare de 170.765.000 lei, încredințat prin cerere de ofertă.

			<p>adiționale nr. 6210/08.06.2004 și nr. 6646/24.09.2004 s-a atribuit prin cerere de ofertă deși valoarea totală a acestuia în sumă de 2.037.803.153 lei impunea atribuirea prin licitație publică conform art. 9 – 13 din O.U.G. nr. 60/2001 privind achizițiile publice.</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Contractele nr. 7014 și 7016, ambele încheiate în ziua de 16.12.2004 pentru achiziția de produse promoționale cu firma S.C. ITALIAN EXPRESS S.R.L. și care au în total valoarea de 55.000 Euro fără T.V.A. au fost atribuite prin cerere de ofertă, contrar prevederilor legale care impuneau atribuirea prin licitație publică conform art. 9 – 13 din O.U.G. nr. 60/2001 privind achizițiile publice. ◆ Contractul nr. 6516/10.08.2004 încheiat cu S.C. LERECO 2001 S.R.L. pentru refacere hidroizolații garaj subteran în valoare de 4.718.703.213 lei s-a atribuit prin cerere de ofertă, deși prevederile legale impuneau atribuirea prin licitație publică conform art. 9 – 13 din O.U.G. nr. 60/2001 privind achizițiile publice. ◆ Contractele nr. 6178/02.06.2004 și nr. 6225/09.06.2004 pentru materiale promoționale au fost încheiate într-o săptămână cu S.C. PEGGY PRODUCTION S.R.L. pentru o valoare totală de 1.385.362.746 lei prin cereri de ofertă care au fracționat obiectul achiziției și prin care s-a ascuns obligația atribuirii prin licitație publică încălcând art. 9 – 13 din O.U.G. nr. 60/2001 privind achizițiile publice. ◆ Contractul nr. 6359/02.07.2004 cu actele adiționale nr. 6393/14.07.2004 și 6395/13.07.2004 cu o valoare totală de 106.037,55 Euro încheiat cu S.C. STAGE EXPERT S.R.L. s-a făcut prin selecție de oferte și nu prin licitație publică așa cum sunt prevederile art. 9 – 13 din O.U.G. nr. 60/2001 privind achizițiile publice. ◆ Contractele nr. 6230/10.06.2004 și nr. 6228/10.06.2004 pentru închirieri echipamente împreună cu contractul nr. 6359/02.07.2004 încheiate cu S.C. STAGE EXPERT S.R.L. au o valoare totală de 121.054,05 Euro și s-au plătit 6.329.139.198 lei ceea ce reprezintă un curs de schimb lei/euro de 52.283, 58 lei. <p>Contractul nr. 5127/30.10.2003 în valoare de 20.352.332.000 lei încheiat cu S.C. TV INSTANT INTERNAȚIONAL S.N.C. pentru amenajare lucrări platou de televiziune cu sistem de susținere lumini cu deplasare spațială s-a făcut prin</p>
--	--	--	---

			negociere cu o singură sursă contrar prevederilor art. 9 – 13 din O.U.G. nr. 60/2001 privind achizițiile publice care impuneau licitație publică.																					
3.	Condiții dezavantajoase pentru SRTV în contractul încheiat cu ARBO Media	Cu ocazia audierii, dl. Valentin Nicolau a recunoscut, referindu-se la acest contract, că profitul se împarte în realitate între TVR și Arbo Media în proporție de 70 –30 %, deoarece, la comisionul de 10% atribuit prin contract companiei Arbo se adaugă și cheltuielile sale operaționale, care se ridică la cca. 20% din profit. La aceasta se adaugă și faptul că Arbo are prin contract dreptul exclusiv de a stabili tarifele din rate-card, ceea ce lipsește TVR de posibilitatea de a-și controla veniturile din această sursă.	<p>Concluziile Comisiei de anchetă relevă că ponderea veniturilor din publicitate a scăzut din 1997 până astăzi.</p> <p>Din tabelul următor reiese, astfel, că venitul absolut exprimat în US\$ - pentru asigurarea comparabilității datelor – a oscilat între 8,5 și 14,9 milioane dolari în 1998. În anul 2004, în condițiile colaborării cu Arbo s-au obținut doar 13,7 milioane US\$.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Anul</th> <th>Venit din publicitate mil. US\$</th> <th>Ponderea veniturilor din publicitate in total venituri SRTV (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1997</td> <td>10,5</td> <td>29,7</td> </tr> <tr> <td>1998</td> <td>14,9</td> <td>20,3</td> </tr> <tr> <td>2000</td> <td>8,5</td> <td>14,5</td> </tr> <tr> <td>2001</td> <td>10,34</td> <td>13,5</td> </tr> <tr> <td>2002</td> <td>8,9</td> <td>13,7</td> </tr> <tr> <td>2004</td> <td>13,7 (în condiții de Olimpiadă și CE de fotbal)</td> <td>11,0</td> </tr> </tbody> </table> <p>Chiar și Comitetul Director a constatat, în urma unei analize, că acest contract este dezavantajos în comparație cu costurile în cazul înființării unui departament propriu de vânzare a spațiului publicitar al SRTV, hotărând să nu-l mai reînnoiască la expirarea lui, la sfârșitul anului în curs, și să-și reînființeze propriul organism pentru vânzarea publicității.</p>	Anul	Venit din publicitate mil. US\$	Ponderea veniturilor din publicitate in total venituri SRTV (%)	1997	10,5	29,7	1998	14,9	20,3	2000	8,5	14,5	2001	10,34	13,5	2002	8,9	13,7	2004	13,7 (în condiții de Olimpiadă și CE de fotbal)	11,0
Anul	Venit din publicitate mil. US\$	Ponderea veniturilor din publicitate in total venituri SRTV (%)																						
1997	10,5	29,7																						
1998	14,9	20,3																						
2000	8,5	14,5																						
2001	10,34	13,5																						
2002	8,9	13,7																						
2004	13,7 (în condiții de Olimpiadă și CE de fotbal)	11,0																						
4.	Unele contracte comerciale au fost încheiate în condiții neclare cu privire la prețul și plata prestațiilor	Încheierea tuturor contractelor a fost temeinic fundamentată, cu respectarea tuturor prevederilor legale	<p>Consiliul de Administrație nu a urmărit modul de încheiere a contractelor comerciale și nu a dispus măsuri pentru tragerea la răspundere a persoanelor vinovate de încheierea acestora cu nesocotirea legii.</p> <p>Exemplificăm aici cu cazul contractului încheiat cu Lereco. Din datele puse la dispoziția Comisiei,</p>																					

			<p>rezultă că lucrările de reamenajare la construcția existentă (S+P) au costat 109 miliarde lei, adică 36 milioane lei/mp, adică cca 1000 euro/mp., preț echivalent cu al unui mp. construit într-o vilă de lux în cartierul Primaverii. Pentru etajul nou construit prețul este de 1332 euro/mp.</p> <p>De asemenea, mai pot fi amintite:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Contractul de finanțare nr. 79/03.02.2003 pentru salarizarea personalului trimis în misiune permanentă în străinătate s-a încheiat la nivelurile stabilite prin H.G. nr. 837/1995, în condițiile în care SRTV nu este cuprinsă în categoria instituțiilor nominalizate în acest act normativ³. <p>Contractul nr. 3112/12.03.2003 s-a încheiat cu AGER LEASING S.A. pentru închiriere de tehnică de calcul și software în sistem barter prin publicitate 100%. Contrar prevederilor contractului, în anul 2004 s-au recunoscut în contabilitate datorii față de această firmă în sumă totală de 30.758.863.123 lei din care s-au plătit sume în valoare totală de 22.352.583.182 lei. Totodată, în acest contract este implicată și firma ARBO Media S.R.L. și nu există prevederi contractuale referitoare la prețul prestațiilor reciproce.</p> <p>Se impune, totodată:</p> <ul style="list-style-type: none"> • verificarea tuturor prevederilor contractuale referitoare la prețul prestațiilor reciproce; • corectarea prețurilor supralicite și aducerea lor la prețurile pieței; • expertizarea tuturor relațiilor și implicațiilor în legătură cu: <ul style="list-style-type: none"> ➤ ascunderea prețului prestațiilor, ➤ plata contrară prevederilor contractuale.
5.	<p>Pierderi de profit potențial în contractul cu TVR Media</p>	<p>Contractul cu TVR Media prevede un aport de capital social TVR - SC Radu Trading de 55 – 45%, proporție în care se împarte și profitul.</p> <p>Conform datelor comunicate de dl. Nicolau în urma</p>	<p>Daca proporția în care se împarte profitul este discutabilă, pierderea majora a SRTV provine din:</p> <ul style="list-style-type: none"> - contractele de cesiune: TVR primește doar 3-5% din venitul rezultat din vânzare în schimbul cesionării pe 5 ani a drepturilor și punerii la dispoziția TVR Media, pentru copiere și multiplicare, a casetelor conținând cele mai valoroase programe realizate de TVR de-alungul

³ Suma plătită unui număr de 7 corespondenți beneficiari ai contractului de mai sus a fost în anul 2003 de 2.946.322 mii lei. În anul 2004 cheltuielile de deplasare și cazare aprobate de Consiliul de Administrație ca fiind cheltuieli nedeductibile fiscal au fost în sumă de 1.196.612.025 lei, în loc să se fi corectat contractul de finanțare arătat mai sus în sensul încadrării acestuia în prevederile art. 9 – 13 din O.U.G. nr. 60/2001 privind achizițiile publice.

		<p>audierii din 25.04.04, rezultatele obtinute de SRTV in anii 2003 – 2004 sunt urmatoarele:</p> <p>Venituri (lei) din:</p> <p>-vânzari casete</p> <table border="0"> <tr> <td>2003</td> <td>110,2 mil.</td> </tr> <tr> <td>2004</td> <td>279,8 mil.</td> </tr> </table> <p>-publicitate barter</p> <table border="0"> <tr> <td>2003</td> <td>3,02 mld.</td> </tr> <tr> <td>2004</td> <td>4,5 mld.</td> </tr> </table>	2003	110,2 mil.	2004	279,8 mil.	2003	3,02 mld.	2004	4,5 mld.	<p>timpului ;</p> <p>- imposibilitatea de a controla volumul real al vânzărilor efectuate prin rețeaua proprie a partenerului Radu Trading Company SRL ;</p> <p>- contractele de publicitate total asimetrice – e vorba de contracte barter, în care TVR Media include pe coperta casetelor sigla TVR pe 1/45 din suprafața totală și acordă un spațiu de 3 minute pe casetă pentru prezentarea TVR (de regulă pe un nr. maxim de 3000 de casete). În schimb, numai pentru cele 3 casete cu Toma Caragiu, TVR a pus la dispozitie TVR Media, un spațiu publicitar pe cele patru canale, în valoare netă de 86.500\$ fără TVA, la tarife reduse cu 90% !</p> <p>Sintetizând, rezultă că TVR a cheltuit 30 miliarde lei pentru a câștiga 110 milioane, respectiv 45 miliarde lei pentru un venit de 279 milioane.</p>
2003	110,2 mil.										
2004	279,8 mil.										
2003	3,02 mld.										
2004	4,5 mld.										
6.	Neclarități cu privire la restituirea banilor pentru taxa radio-tv	<p>Conform legislației cu privire la restituirea taxei TV pentru persoane fizice, SRTV a trebuit să constituie un provizion pentru riscuri și cheltuieli de aproape 427 miliarde lei (aprox. 50% din capitalurile proprii), la data de 31 decembrie 2003, pe baza estimărilor veniturilor din taxa pentru serviciul public de televiziune (întrucât la respectiva dată nu existau date precise puse la dispoziție de către Societatea Comercială de Distribuție și Furnizare a Energiei Electrice „Electrica” SA).</p>	<p>În cele din urmă, SRTV a restituit abonaților în mod efectiv 43 de miliarde lei, dar acuratețea veniturilor încasate de SRTV din taxa de televiziune și a creanțelor de la Electrica SA, la 31 decembrie 2004, nu au putut fi validate de raportul de audit independent extern realizat de către firma PricewaterhouseCoopers.</p>								
7.	Neclarități cu privire la cheltuielile efectuate pentru filme sau la banii din publicitate.	<p>SRTV a înregistrat în anul 2004 cheltuieli cu licențe pentru filme externe în sumă de 505 miliarde lei.</p>	<p>SRTV nu dispune de o evidență operațională precisă și completă care să permită reconcilierea exhaustivă a filmelor difuzate cu contractele privind achiziționarea de licențe de filme externe, respectiv cu sumele facturate în baza acestor contracte. Societatea înregistrează aceste cheltuieli la data plății sau la data facturării și nu la data difuzării filmelor, ceea ce nu este conform cu principiul contabilității de angajament.</p> <p>.Datele furnizate nu au fost probate cu un procedeu de audit alternativ privind existența, acuratețea și exhaustivitatea conturilor de cheltuieli și nu s-a putut estima în mod rezonabil suma aferentă licențelor pentru filmele plătite și nedifuzate care ar fi trebuit înregistrate în conturile de cheltuieli la 31</p>								

			<p>decembrie 2004. În același timp se observă și lipsa evidenței operaționale a veniturilor și cheltuielilor din publicitate, aferente contractului de asociere în participațiune cu ARBOMedia.net SRL, în sumă de 448 miliarde lei, în ciuda faptului că aceasta din urmă ar fi avut această obligație, conform contractului.</p> <p>Aceeași problemă se manifestă și în domeniul publicității, în sensul că informațiile incluse în deconturile întocmite de ARBOMedia.net. SRL și trimise lunar societății nu sunt suficient de detaliate pentru a permite auditarea acestora, ceea ce a făcut imposibilă stabilirea acurateții acestor solduri și tranzacții.</p> <p>Acestea generează haos în evidențele financiar-contabile.</p>
8.	Neclarități cu privire la plata drepturilor de autor	<p>La 31 decembrie 2004, SRTV era în litigiu cu CREDIDAM și UCMR-ADA, organisme de gestiune colectivă a drepturilor de autor pentru sumele datorate în baza dreptului de utilizare al operelor artistice care cad sub protecția legislației privind drepturile de autor și drepturile conexe. Aceasta, pentru că: „la 31 decembrie 2004, societatea nu avea contracte semnate cu aceste organisme”.</p>	<p>Potrivit raportului, SRTV nu a putut cuantifica cu exactitate sumele datorate către aceste organisme și nici nu a înregistrat în situațiile financiare un provizion aferent acestor posibile datorii. La data aprobării situațiilor financiare „nu existau informații suficiente referitoare la eventualul impact al acestor litigii asupra situațiilor financiare ale societății și prin urmare nu s-a putut estima datoria societății către aceste organisme.”</p>
9.	Situația neclară în administrarea datoriilor clienților SRTV	<p>La 31.12. 2003, SRTV avea clienți cu termenul general de prescripție îndeplinit pentru facturi în sumă de 174.619 mii lei și clienți externi rău-platnici și incerți în sumă de 316.042 mii lei pentru servicii prestate pe bază de comenzi și nu pe bază de contracte.</p> <p>Pentru anul 2004, Consiliul de Administrație a aprobat ca în situațiile financiare să fie înregistrate cheltuieli cu debitori insolvabili în sumă de 8.174.733.501 lei la capitolul „Cheltuieli nedeductibile fiscal” și a constituit provizion pentru clienții insolvabili și debitori în suma de 12.497.527.990</p>	<p>Consiliul de Administrație nu a urmărit încasarea tuturor sumelor datorate de clienți și de diverși debitori în interiorul perioadei de prescripție, iar când unele sume s-au prescris au aprobat fără temeii legal trecerea acestora pe costuri, în loc să stabilească răspunderi în sarcina persoanelor vinovate.</p>

		lei.	
10.	Deductibilitatea cheltuielilor de protocol peste plafonul admisibil	Consiliul de Administrație a aprobat pentru situațiile financiare ale anului 2004 cheltuieli de protocol nedeductibile fiscal în sumă de 2.601.496.457 lei, constituite din produse neadmise la deductibilitate pentru protocol, din care whisky în valoare de 72.084.155 lei.	Cu toate că, cheltuielile de protocol efectuate în afara instituției care au depășit plafonul au fost trecute la cheltuieli deductibile pentru care s-au plătit impozite, Comisia de anchetă consideră nejustificat cuantumul atât de mare al acestor cheltuieli.
11.	Publicitatea in Actualidad Economica	Conform afirmațiilor președintelui-director general, acest contract a fost încheiat pentru îmbunătățirea imaginii societății în Spania și în alte țări de limbă spaniolă	În urma cercetărilor efectuate a rezultat că publicitatea potențială pe care o putea oferi publicația “Actualidad Economica” era limitată la un tiraj de circa 27.000 exemplare, mult prea mic în comparație cu suma investită. În plus, este posibil ca prin intermediul acestui contract să se fi plătit publicarea unor articole-interviu cu oameni politici din România, respectiv asocierea imaginii SRTV cu numele acestora.
12.	Nereguli cu privire la derularea licitației cu prilejul alegerii agentiei de turism furnizoare a biletelor de avion pentru facilitarea deplasărilor în străinătate	Conducerea societății a afirmat că procedurile de selecție a furnizorului de servicii au fost efectuate în conformitate cu prevederile legale	O incorectitudine s-a produs cu prilejul alegerii agenției de turism furnizoare a biletelor de avion. După lansarea documentației pentru atribuirea contractului, cumpărată de 9 firme, (în care, la paragraful .B 3.2 punctul 6 din secțiunea II – Fisa de date a achiziției se prevede ca o condiție de participare certificarea calitatii conform standardului ISO 2001 sau 2002), SRTV revine, printr-o scrisoare în 12 puncte semnată de Cornelia Hura, președinta comisiei de evaluare oferte, renunțându-se la această condiție și făcându-se mai multe modificari și precizări la condițiile înscrise în caietul de sarcini. Nu au fost luate în considerație argumentele unora dintre participanți, că nu se poate schimba regulamentul în cursul jocului. Prin aceasta s-a viciat rezultatul licitației, punând în același timp SRTV ca instituție, într-o postură nu numai ilegală, dar și de actor economic lipsit de seriozitate.
13.	Nerespectarea legalității procedurilor de decontare pentru deplasările în străinătate	Argumentarea stării de fapt s-a bazat pe specificul activității jurnalistice și al unei televiziuni de importanța SRTV	Expertiza efectuată, la dispoziția Comisiei de anchetă, a următoarele deconturi cu probleme, cu titlu exemplificativ: - deplasarea doamnelor Mioara Dumitrescu și Silvia Borcan la Los Angeles ; cost: cca 8000 \$. Lipsește invitația organizatorilor sau programul manifestării (vizionare filme). Nu au făcut raport scris la înapoiere, deși le-a fost cerut expres de dl.

			<p>Valentin Nicolau.</p> <p>- deplasarea dnei Cristina Nichitus la New York, la festivalul de film studentesc. Invitația a fost trimisă doamnei CN la UNATC, în calitatea domniei sale de prorector al UNATC ; deplasarea (cca 1800\$) a fost suportată de SRTV.</p> <p>- deplasarea dlui Constantin Constantinescu în SUA, la Las Vegas, la invitația firmei Chyron ; firma Chyron nu suporta absolut nimic din costurile deplasării (cca 3400\$) – așa zisa invitație este de fapt o adresă a firmei Chyron către Ambasada SUA să elibereze viza de călătorie.</p> <p>- deplasarea dnei Constantinescu Lucia plus trei persoane, la Londra, pentru a filma expoziția Ioan Nemtoi. Nu are nota a departamentului de relații internaționale aprobată de președinte ; firma Nemțoi solicită un răspuns de sponsorizare (mențiune pe generic și în spoturile de promovare a filmului) – în schimbul suportării cazării și transportului internațional – pentru aceasta era necesar un contract de sponsorizare, care nu există. Pentru intrarea în producție a oricărui film este necesar un buget, aprobat în prealabil, care, de asemenea lipsește.</p> <p>- deplasarea dlui Constantin Constantinescu la IBC Convention and exhibition – Amsterdam, 9-15 sept. 2004 ; nici una din invitațiile pe care le anexează nu conține oferta de a suporta – fie și parțial – costul deplasării. Toate cheltuielile (2900\$) au fost suportate integral de TVR.</p> <p>- deplasarea dnei Cristina Nichitus la Viena, 25-28.11.2004. Scopul, în nota de aprobare a acțiunii este « participare, în calitate de membru al Forumului European de Televiziune » ; în realitate, dna Nichitus a devenit membru al acestui forum cu ocazia acestei deplasări, după plata de către SRTV a cotizației în valoare de 2600 euro. La dosar se află factura de plată și confirmare acceptării domniei sale ca membru, urmare achitării cotizației.</p> <p>- deplasarea doamnelor Alexandra Tiganaș și Mioara Dumitrescu la Los Angeles, 2-12 noiembrie 2004 ; cost : 7800\$ și 1400€ ; taxa de participare = 495\$ de persoană ; lipsește invitația sau programul manifestării, raportul la înapoiere este nesemnificativ și extrem de vag, fără nici un rezultat concret.</p>
14.	Nereguli semnalate în cadrul hotărârilor Comitetului Director	Conducerea societății a afirmat că deciziile Comitetului Director se	Exemple : a) Nr.6789/10.07.2003 – Se solicită și se obține

	<p>cu privire la politicile de achiziții și investiții</p>	<p>bazează pe fundamentările efectuate de structurile funcționale ale societății</p>	<p>acordul CD pentru participarea la licitație în vederea cumpărării unui imobil la Târgu Mureș, pentru înființarea unui studiu teritorial.</p> <p>b) CD din 26.06.2004 Se solicită 100 calculatoare destinate înlocuirii unora vechi de peste 5 ani.</p> <p>c) CD din 17.11.04 – s-au cumparat 147 calculatoare, se solicită suplimentarea cu încă 50 bucați, de la același furnizor, prin suplimentare de contract.</p> <p>d) CD din 5.06.04. Se solicită trecerea pe costuri a sumei de 17,9 milioane lei penalizări de întârziere pentru cadouri care sunt cheltuieli nedeductibile.</p> <p>e) CD din 2.06.04 – se aprobă preluarea transmisiilor de Formula 1 pe anii 2005-2007, în valoare de 2,6 milioane US\$ net, plus taxele legale.</p> <p>Concluziile Comisiei de anchetă cu privire la exemplele precedente :</p> <p>a) CD este de acord, fara sa fixeze o suma-limita.</p> <p>b) Nu se prezintă tabelul bunurilor ce urmează a fi înlocuite, din care să reiasă că sunt 100, că sunt mai vechi de 5 ani. Se avizează cumpărarea a 140 bucați, în valoare de 3,57 miliarde lei.</p> <p>c) Fundamentarea achiziției : « pentru a răspunde unor cereri justificate » se aprobă. Conform Legii 41/1994, suplimentarea sau introducerea unor noi poziții de investiții se poate face numai în măsura obținerii de venituri suplimentare acoperitoare. La nici o poziție de investiții aprobată de CD ulterior aprobării bugetului de catre CA nu s-a făcut o asemenea mențiune.</p> <p>d) CD avizează și CA aprobă. Nimeni nu întreabă DE CE s-a ajuns în atare situație și nici cine se face vinovat.</p> <p>e) Fără a se estima audiența, fără estimarea volumului de publicitate ce ar putea fi atras. Se avizează fără obiecții.</p> <p>Concluzionând, hotărârile CD au fost luate în condiții de superficialitate și chiar în necunoștință de cauză, fără documentația aferentă completă.</p>
<p>15.</p>	<p>Lipsa eficienței controlului financiar preventiv</p>	<p>Organizarea și exercitarea controlului financiar-preventiv este lipsită de</p>	<p>Pentru stabilirea răspunderilor personale în legătură cu deficiențele constatate în activitatea financiar – contabilă și de gestiune este necesară o investigație</p>

		<p>eficiența garantată prin răspunderea persoanelor nominalizate prin decizie cu astfel de atribuții, deoarece aceste persoane nu au luat la cunoștință răspunderile respective, nesemnând pentru aceasta.</p> <p>În cadrul audierilor, reprezentanții conducerii SRTV au susținut că acestea au fost semnate.</p>	<p>(expertiză contabilă) care să cuantifice atât gradul de participare al persoanelor la efectuarea operațiunilor cât și motivele care atrag răspunderea lor sau a persoanelor situate pe trepte ierarhic superioare, ceea ce nu s-a întâmplat în realitate. Acest fapt a fost consemnat în urma deplasării pe teren și verificării de către membrii Comisiei de anchetă a veridicității afirmațiilor președintelui-director general, constatându-se că responsabilii nu au semnat aducerea la cunoștință a respectivelor atribuții.</p>
16.	<p>Salariul președintelui-director general nu este conform cu prevederile legale</p>	<p>Președintele-director general a afirmat că s-a opus fixării salariului la o valoare ridicată, fiind nevoit în cele din urmă să se supună hotărârii Consiliului de Administrație.</p>	<p>Consiliul de Administrație a aprobat în ședința din data 19.07.2002 un salariu brut lunar de 80.000.000 lei și un spor de vechime de 20% președintelui – director general cu încălcarea art. 23, alin. 2 din Legea nr. 41/1994, republicată, deoarece acest salariu este mai mare decât cel legal prevăzut pentru funcția de ministru.</p> <p>Această deficiență a fost constatată și de către experții Curții de Conturi București, care în raportul întocmit pe anul 2003 nu au dispus măsuri pentru reglementarea acestor deficiențe.</p> <p>Pentru determinarea sumelor încasate necuvenit de președintele-director general este necesară efectuarea unei expertize contabile care să stabilească cu exactitate:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ce sume a încasat președintele – director general, • ce sume avea dreptul să încaseze și • ce sume a încasat fără drept.

1.4. Modul de implementare a legislației din domeniul audiovizualului și a deciziilor emise de CNA

Alături de reglementările legii audiovizualului amintite în capitolul introductiv, există regulamente pe piața televiziunii, emise de CNA, care spun că orice televiziune trebuie să respecte două reguli europene:

- **regula celor trei părți**
- **regula exprimării exacte.**

Comisia de anchetă s-a oprit acestor două decizii de importanță majoră emise de către CNA pe parcursul anului trecut:

- **Decizia 40/2004** privind asigurarea informării corecte și a pluralismului care cere radiodifuzorilor să asigure un **echilibru între executiv, majoritatea parlamentară și opoziție.**

Reglementarea instituie regula celor trei părți privind distribuirea timpului acordat în buletinele de știri majorității parlamentare, autorităților și opoziției (martie, 2004);

- **CNA** a lansat „*Apelul pentru Respectarea Independenței Serviciilor Publice de Radio și Televiziune*”. Apelul cerea depolitizarea administrației acestora și propunea schimbări legislative care să asigure independența și mai buna funcționare a radioului și televiziunii publice (14 decembrie, 2004).

CNA monitorizează în mod constant respectarea acestor reguli, și nu numai a acestor reguli, și face analize, le dă publicității, dă sancțiuni și amenzi în cazul nerespectării lor.

Totodată, în interiorul instituției există Comisia de Etică și Arbitraj care se sesizează, se autosesizează sau este sesizată în cazul în care se produc abateri de la deontologia profesională.

Nr.	Problema identificată	Justificări	Concluzii
1.	<p>SRTV s-a conformat din punct de vedere cantitativ regulilor impuse de legea electorală și sancționate de CNA, în timpul campaniei electorale, însă aspectele critice au dispărut aproape complet.</p>	<p>Conform declarațiilor reprezentanților conducerii SRTV, în tot anul 2004, CNA nu a dezvoltat nici un fel de imputare Televiziunii Române, din contră, în toate monitorizările reieșeau ca echilibrate știrile de la SRTV, reclamațiile primite de la partidele politice fiind judecate și invalidate, în totalitatea lor.</p>	<p>Conform raportului „<i>Libertatea presei în România</i>”, publicat de către Agencia de Monitorizare a Presei – Programul FreeEx, în anul 2004, campania electorală s-a întins practic pe tot parcursul anului, însă doar în perioada reglementată de lege SRTV a respectat regulile impuse de legea electorală și sancționate de CNA (respectând în linii mari regula celor trei treimi). În timpul campaniei electorale, analizele AMP au înregistrat un echilibru din punct de vedere cantitativ în reprezentarea vieții politice, însă aspectele critice au dispărut aproape complet.</p>
2.	<p>Intimidarea salariaților în demersurile legitime de a semna disfuncționalitățile din cadrul SRTV, pe fondul normelor interne restrictive și a ineficienței de facto a Comisiei de Etică și Arbitraj.</p> <p>În data de 6 Decembrie, Alexandru Costache, redactor în cadrul Departamentului de Știri de la <i>TVRI</i> a făcut publice presiunile politice, cenzura și dezinformarea</p>	<p>Reprezentanții conducerii SRTV au argumentat că sesizările transmise direct sau prin intermediul Comisiei de Etică și Arbitraj au fost analizate și s-au luat măsurile cele mai potrivite, având în vedere și rolul consultativ al Comisiei de Etică și Arbitraj</p>	<p><i>Comisia de Etică și Arbitraj (CEA)</i> din <i>TVR</i> a analizat acuzațiile aduse de grupul ziariștilor protestatari și, într-un raport întocmit pe 30 Decembrie, a criticat televiziunea publică pentru obediența față de fostul partid de guvernământ <i>PSD</i>. Raportul nu a confirmat acuzațiile de cenzură, dar a menționat cazuri de dezinformare și încălcări ale <i>Statutului Jurnaliștilor TVR</i> pe perioada campaniei electorale.</p> <p>Din cei 30 de jurnaliști din cadrul Departamentului de Știri audiați de <i>CEA</i>, 22 au confirmat, integral sau parțial, acuzațiile lui Al. Costache. Raportul Comisiei a fost înaintat conducerii <i>TVR</i>, însă aceasta nu a dat nici o sancțiune pentru derapajele editoriale semnalate în raport.</p> <p>Raportul de țară pentru România privind Respectarea Drepturilor Omului în 2004, semnalează, totodată, în secțiunea 2 cu</p>

	<p>practicate în cadrul televiziunii publice. Ziaristul afirma într-o scrisoare deschisă: <i>“Am ajuns să fim legați ombilical de PSD, și nu atât de PSD, cât de Adrian Năstase. Nu se critică decât la comandă și în anumite contexte.”</i></p> <p>Alți cinci jurnaliști de la TVR au confirmat faptele reclamate de Costache, cu toate că Regulamentul de Ordine și Funcționare al TVR interzicea angajaților să exprime public opinii negative la adresa instituției.</p>		<p>privire la <i>Respectarea Libertăților Civile</i> (incluzând aici libertatea de expresie și a presei) următoarele:</p> <p><i>“Constituția prevede libertatea de expresie și a presei, iar guvernul a respectat în practică, în general, aceste drepturi; totuși, anumite restricții legale față de “defăimarea țării” sau “ofensa adusă autorităților” au limitat potențial aceste drepturi. (...) Televiziunea Publică Română (SRTV), din care fac parte 4 canale de televiziune, a menținut regulile interne care interzic jurnaliștilor săi să vorbească liber despre presiunile politice și cenzură.”</i></p>
<p>3.</p>	<p>Nesancționarea ilegalităților și a abuzurilor semnalate în cadrul activității SRTV</p> <p>Încălcarea statutului ziaristului în SRTV</p>	<p>Conducerea SRTV a apreciat că aspectele sesizate se înscriu în categoria erorilor profesionale.</p>	<p>Comisia de etică și arbitraj din 30 decembrie 2004 a concluzionat că prin neinformarea corectă a telespectatorilor nu s-au respectat prevederile Statutului de Ziarist al SRTV.</p> <p>Cu toate că s-au încălcat grav prevederile Statutului de Ziarist al SRTV nu s-au luat măsurile de sancțiune de rigoare, ceea ce facilitează perpetuarea ilegalităților și abuzurilor.</p> <p>Dispozițiile încălcate sunt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • art. 9 – <i>„în prezența unor dispute de opinie, ziaristul din televiziunea publică va asigura prezența părților implicate”;</i> • art. 12 – <i>„ziaristul din televiziunea publică are obligația de a-și structura mesajele publicistice cu corectitudine și acuratețe, astfel încât ele să fie înțelese în mod clar de către public. Ziariștii implicați în procesarea și difuzarea emisiunilor de televiziune au obligația de a respecta mesajul inițial al autorului”;</i> • art. 13. alin 2 – <i>„nu se vor aduce acuzații fără să se ofere posibilitatea</i>

			<p>celui învinuit de a-și exprima punctul de vedere”;</p> <ul style="list-style-type: none"> • art. 21. alin.1 – „ziaristul din televiziunea publică are obligația de a nu modifica, prin selecția, montajul și structura finală a informațiilor prezentate, adevărul asupra evenimentelor și situațiilor pe care le relatează. Distorsionarea voită, punerea într-o lumină falsă a proceselor sociale, a acțiunilor și persoanelor constituie grave abateri de la condiția de ziarist profesionist ”; • art. 31 – „ziaristul din televiziunea publică are dreptul de a veghea la buna funcționare a instituțiilor statului, semnalând orice tendință de abuz, corupție sau lipsă de transparentă, în probleme care ar afecta viața comunității. El se va opune, în mod fățiș, oricărei încercări de monopolizare, oligarhizare, distorsionare sau cenzurare a informațiilor de interes public, ca și oricărui tip de influență care ar putea afecta liberul acces la informație al cetățeanului” <p>De exemplu, în ciuda numeroaselor semnale interne și externe referitoare la distorsionarea gravă a informațiilor de interes public, conducerea Televiziunii Române, în speță, Consiliul de Administrație a luat pentru prima dată în discuție politica editorială a Departamentului de știri abia în decembrie 2004, după ce ecourile dezvăluirilor celor 6 jurnaliști contestatari din televiziune căpătaseră dimensiuni internaționale. Cu toate acestea nici până astăzi nu s-au luat nici un fel de măsuri de sancționare a celor vinovați, acest fapt însemnând că președintele director general, domnul Valentin Nicolau, și membrii Consiliului de administrație își asumă această situație și sunt responsabili de ea.</p>
4.	Neaplicarea de sancțiuni responsabililor pentru derapajele de la respectarea legislației în vigoare în domeniul audiovizualului	Conducerea SRTV a argumentat aplicarea unor sancțiuni și a exemplificat cu sancțiunile acordate directorului Departamentului Știri pentru probleme de management și lipsa coordonării echipelor de știri interne și pentru probleme de comunicare și organizare internă	- În ciuda unor disfuncționalități semnalate în aplicarea Legislației privind funcționarea SRTV ca serviciu public, (Legea 41/1994) nu s-au luat măsuri suficiente-adevate de natură să încerce corectarea situației, în cazuri legate de politica editorială și la acuzațiile de cenzură și favorizare a Puterii din perioada 2000-2004, (așa cum reiese

		(Potrivit declarațiilor făcute în fața Comisiei de Anchetă a activității SRR și SRTV de domnul Valentin Nicolau, Președintele Director General al SRTV, stenograma din 25.04.2005)	<p>din partea I, capitolul 1.1, punctele 1și 2 din prezentul Raport)</p> <p>- Atât Președintele Director General cât și directorul Departamentului Știri din SRTV admit existența unor presiuni politice sau a unor „momente de excese” în apariția unor persoane la televiziunea publică (vezi stenogramele din 25.04.2005 și 15.04.2005, audierile domnilor Valentin Nicolau și Lucian Sârb). Ambii afirmă că au încercat stoparea presiunilor, deși practica însușită și recunoscută de dl Nicolau de a nu mai răspunde unor astfel de telefoane nu este cea mai potrivită măsură de stopare a presiunilor. Chiar potrivit declarațiilor domniei sale, gestul său a „mutat” aceste telefoane de presiune la un nivel de conducere sub directorul general</p>
5.	Respectarea de formă, nu de fond a deciziei 40/2004 a CNA privind asigurarea informării corecte și a pluralismului	Potrivit monitorizărilor efectuate de Direcția de Comunicare a SRTV și de CNA, precum și de alte organisme (vezi Agenția de Monitorizare a Presei Academia Cațavencu) se poate spune că Decizia CNA 40/2004 a fost respectată în ansamblul ei	<p>Cu toate acestea, în litera ei, dată fiind absența unor reglementări care să stabilească modalități de efectuare a unei monitorizări calitative, nu doar cantitative, Decizia 40 a lăsat loc la interpretări (ex. nominalizarea unei formațiuni politice într-o știre poate echivala, într-o interpretare a Deciziei 40, cu o știre amplă care redă activitatea unei formațiuni. Ele se contabilizează la fel, deși conținutul lor este complet diferit).</p> <p>Monitorizarea cantitativă a știrilor nu dă o dimensiune corectă asupra respectării sau nerespectării Deciziei 40 a CNA, - fapt pentru care nu poate fi făcută răspunzătoare conducerea TVR, desigur - dar care poate permite, însă, manipularea prin știri, sub apanajul respectării Deciziilor CNA.</p> <p>Jurnalul din 30 noiembrie 2004 – Potrivit declarațiilor unor persoane audiate, jurnalul ar fi avut tentă puternic pro Năstase și anti Băsescu. Conform Agenției de Monitorizare a Presei, jurnalul a „suferit” din punct de vedere profesional pentru că nu s-au prezentat și puncte de vedere ale unor jurnaliști care să contrabalanseze punctul de vedere al celor care criticau declarația lui Traian Băsescu privind fraudarea alegerilor și anularea lor.</p> <p>Referitor la subiectul jurnalului din 30 noiembrie 2004, Agenția de Monitorizare a Presei Academia Cațavencu consideră că s-a încălcat, Decizia 40/2004 a CNA, care prevede că în programele de știri, informarea în probleme de interes public, de natură politică, economică, socială și</p>

			<p>culturală trebuie să respecte următoarele principii: a) asigurarea imparțialității, echilibrului și favorizarea liberei formări a opiniilor prin prezentarea principalelor puncte de vedere aflate în opoziție(...) se respectă și în cazul în care punctele de vedere exprimate aparțin experților, jurnaliștilor, reprezentanților partidelor neparlamentare minorităților, organizațiilor neguvernamentale, sindicatelor și patronatelor”. În buletinul de știri al TVR toate opiniile exprimate în cele 15 știri au criticat vehement declarațiile lui Traian Băsescu. „Cu excepția declarațiilor domnului Traian Băsescu, jurnalul de știri nu a prezentat nici un punct de vedere care să contrabalanseze criticile exprimate pe tot parcursul jurnalului” se arată într-un document transmis CNA de către Agenția de Monitorizare Academia Cațavencu, la 3 februarie 2005. Răspunsul CNA, semnat de vicepreședintele Attila Gasparik se arată că CNA a luat în discuție jurnalul incriminat la data de 17 februarie 2005 și a constatat „comiterea în jurnalul de știri TVR din data de 30 noiembrie 2004 a unor abateri de la deontologia jurnalistică, de la obligațiile firești ce revin tuturor jurnaliștilor de a fi imparțiali, de a prezenta corect și echilibrat în spiritul formării libere a opiniilor. Astfel, s-a pus sub semnul întrebării rațiunea unei ediții speciale, cea de la 18,45. Cadrul legal și competențele atribuite CNA prin legea audiovizualului nu au permis aplicarea unor sancțiuni, abaterile constatate situându-se în categoria celor de la normele etice și profesionale”. CNA, prin aceeași adresă, lasă la latitudinea publicului concluziile și sancțiunea: „publicul să fie cel care aplică cele mai severe sancțiuni, conform tradiției țărilor cu democrație consolidată”.</p>
6.	<p>Încălcarea unor prevederi ale Constituției României, prin regulamente de organizare internă în SRTV</p>	<p>Conducerea SRTV a apreciat că astfel de prevederi în Regulamentul de Ordine și Funcționare al societății erau menite să contribuie la o mai bună imagine a acesteia prin rezolvarea eventualelor conflicte și nemulțumiri în interiorul societății. Ulterior, Regulamentul a fost modificat și astfel de prevederi au fost eliminate.</p>	<p>Existența în Regulamentul SRTV a unor dispoziții care puteau determina desfacerea contractului individual de muncă pentru “exprimarea unor opinii negative referitoare la nemulțumirile privind organizarea și funcționarea serviciului public de televiziune, înainte de a se folosi de drepturile asigurate prin prezentul Regulament, adică dreptul la petiție și audiență, exercitat pe cale ierarhică, până la nivelul președintelui-director general și al CA” reprezentau încălcări ale art. 30 din Constituția României, republicată. Aceste</p>

Comisia parlamentară de anchetă privind evaluarea activității SRTV și a SRR

			dispoziții din Regulament au fost eliminate după intrarea în vigoare a Legii nr. 571/2004.
7.	Încălcarea unor prevederi ale Legii 41/1994 în ce privește caracterul imparțial al informațiilor difuzate de TVR	Domnul Valentin Nicolau, precum și directorul de Știri al TVR, domnul Lucian Sârb, recunosc existența unor „excese” în prezența pe post a unor personalități politice (vezi declarația din 25.04.2005 a domnului Valentin Nicolau în fața comisiei de anchetă a activității SRR și SRTV). Domniile lor consideră că acestea sunt datorate politicianilor, nu TVR. „toată clasa politică de până acum a văzut permanent în TVR un mijloc de prezentare deformată a realităților din țară”	Art 4, alin 1 din Legea nr. 41/1994 prevede obligativitatea SRTV de a prezenta „ <i>în mod obiectiv, imparțial, realitățile vieții social-politice și economice interne și internaționale....</i> ”. Documentele studiate au evidențiat că, potrivit unui studiu intitulat ANALIZA CALITATIVĂ A ȘTIRILOR DE SEARĂ LA TVR, efectuat de sau la comanda Direcției de marketing a TVR în august 2004 de sociologii Florica Batran și Adrian Florea, rezultă că televiziunea publică este văzută ca un post progubernamental – pag 6 din studiu - „ <i>progubernamental dar serios</i> ”. La pag 9, când se face comparația dintre știrile unui post privat și ale TVR se spune că televiziunea particulară este mai critică față de putere „ <i>nu este așa progubernamentală ca TVR</i> ”.
8.	Încălcarea unor prevederi ale Legii 41/1994 în ce privește caracterul educativ al programelor și emisiunilor TVR prin refuzarea preluării unui spot al unei campanii împotriva miciei corupții	TVR a respins oferta de difuzare a spotului, motivând că „spațiile de difuzare ale posturilor TVR limitate ca durată prin lege, sunt extrem de încărcate, întrucât în această perioadă au loc numeroase evenimente printre care amintim jocurile olimpice de la Atena. Anumite contracte au fost încheiate anterior solicitării dvs” (Potrivit răspunsului directorului de programe Titi Dincă). De asemenea, doamna director Anca Gheorghe a susținut că spotul conținea imagini care puteau aduce atingere unor categorii de persoane, precum medicii, iar decizia Comitetului Director al TVR a ținut cont de respectarea legii.	Spotul realizat de Fundația Concept în cadrul campaniei naționale de promovare a unui comportament civic de respingere a miciei corupții “NU DA ȘPAGĂ” a primit avizul CNA pentru a fi difuzat. Chiar și în aceste condiții, spotul nu a fost difuzat „deoarece responsabilitatea pentru conținutul programelor transmise revine în primul rând radiodifuzorului (...) TVR nu-și poate permite să transmită orice mesaj și în orice formă propusă de diverse asociații, instituții, organisme”(adresa cu nr. 38418 din 22.07.2004 a Departamentului Marketing SRTV adresată Transparency International).
9.	Aplicarea unor sancțiuni de către CNA	Reprezentanții SRTV au apreciat că aplicarea sancțiunilor de către CNA nu înseamnă că acestea au sancționat cenzura din SRTV sau practicile manipulatorii din politica editorială.	Luând ca an de referință anul 2004, an electoral despre care s-a menționat în timpul audierilor că ar fi fost mai “agitat” în TVR, observăm că postul public de televiziune a primit din partea CNA următoarele sancțiuni: TVR 1 Amenzi – 2 , din care: - 1 amendă pentru nerespectarea prevederilor privind protecția copiilor; - 1 amendă pentru nerespectarea legii privind alegerea autorităților administrației publice locale; Somații – 10 , din care: - 2 somații pentru nerespectarea prevederilor privind regimul publicității;

			<p>- 2 somații pentru încălcarea dispozițiilor privind protecția demnității umane;</p> <p>- 1 somație pentru nerespectarea prevederilor privind informarea corectă – nerespectarea condițiilor de difuzare a sondajelor;</p> <p>- 1 somație pentru nerespectarea dispozițiilor privind protecția copiilor în cadrul serviciilor de programe – difuzarea unui film la o ora necorespunzătoare în raport de conținut;</p> <p>- 1 somație pentru nerespectarea legii privind alegerea autorităților administrației publice locale;</p> <p>- 3 somații pentru nerespectarea legii privind alegerea Camerei Deputaților și a Senatului.</p> <p>TVR 2</p> <p>Amenzi – 1 pentru nerespectarea legii privind alegerea autorităților administrației publice locale.</p> <p>Somații – 3, din care:</p> <p>- 1 somație pentru nerespectarea prevederilor privind regimul publicității;</p> <p>- 1 somație pentru nerespectarea legii privind alegerea autorităților administrației publice locale;</p> <p>- 1 somație pentru nerespectarea legii privind alegerea Camerei Deputaților și a Senatului.</p> <p>Ca remarcă, în 2005 TVR este somat de CNA pentru difuzarea unui spot publicitar în timpul unei faze de joc a meciului Steaua –Valencia (contravenția: încălcarea Deciziei CNA 254 din 2004 privind sponsorizarea și teleshoppingul) Dacă la punctul 8 observăm o atenție sporită a responsabililor din conducerea TVR pentru respectarea legii, în cazul amintit această atenție lasă de dorit.</p> <p>Dacă privim sancțiunile CNA adresate SRTV comparativ cu cele adresate altor posturi TV, putem spune că televiziunea publică se situează sub numărul sancțiunilor primite de celelalte posturi TV.</p>
10.	Încălcarea unor articole din Statutul Ziaristului din TVR referitoare la informarea corectă a telespectatorilor, obligație prevăzută și de Legea nr.41/994	Conducerea SRTV a apreciat că eventualele astfel de situații au fost erori profesionale și nu sunt rezultatul unei politici de cenzură la nivelul societății.	Comisia de Etică și Arbitraj a TVR, în raportul din data de 30 decembrie 2004 arată că: „Prin neinformarea corectă a telespectatorilor au fost încălcate prevederile unor articole din Statutul Ziaristului din SRTV: Art 9, art 12,, art 13 alin 2, art 21 alin 1, art 31. Responsabilitatea pentru aceste încălcări reiese din fișele postului aferente funcțiilor de conducere care au decizie

Comisia parlamentară de anchetă privind evaluarea activității SRTV și a SRR

			editorială în cadrul Direcției Știri: director, redactor șef și producător.”
11.	Încălcarea de către angajați ai TVR a unor articole din Statutul Ziaristului din TVR	În cadrul cercetărilor efectuate de Comisia de Etică și Arbitraj a reieșit că: <i>“Dl Sârb declară că în redacția știri atmosfera a fost extraordinară până acum 2 săptămâni (decembrie 2004, nb), este mulțumit de jurnale inclusiv de cele din 30 nov și 1 dec, dl Sârb este convins că nemulțumirile „frustraților” care reclamă starea de tensiune din redacție exprimă interesele opoziției”</i>	În speță este vorba despre ziaristii care au făcut declarații publice referitoare la nemulțumire legate de activitatea din SRTV. Aceste aspecte sunt detaliate de către Camelia Robe și Traian Andronic, membri în Comisia de Etică a SRTV, într-o adresă transmisă Președintelui Director General Valentin Nicolau la 17 dec 2004. Cei doi membri ai Comisiei de Etică au constatat încălcarea unor articole din Statutul Ziaristului din TVR de către salariații care au făcut declarații publice legate de manipularea și cenzura din televiziunea publică. Pe de altă parte ei au mai evidențiat că <i>„inițial ni s-a părut inacceptabil faptul că mulți reporteri nemulțumiți de situația din redacție nu și-au manifestat niciodată opiniile critice față de șefii lor. După discuțiile cu directorul și redactorul șef, rezervele devin, în parte, de înțeles”</i>
12.	Nerespectarea în general a legislației în domeniul audiovizual	Conducerea SRTV a apreciat că legislația a fost respectată, eventualele situații discutabile fiind consecința unor greșeli și nu a unei politici deliberate.	În general se poate spune că SRTV a respectat reglementările Consiliului Național al Audiovizualului. Dar se pot observa unele „derapaje” a căror existență, voită sau nu, a fost posibilă prin gradul mare de interpretabilitate a reglementărilor în vigoare. Un exemplu concludent îl poate constitui modul în care se efectuează monitorizările privind respectarea Deciziei CNA nr 40/2004 (doar cantitativ și nu doar de conținut, calitativ). Conform Agenției de Monitorizare a Presei, într-un raport din 8 decembrie 2004, pe timpul campaniei electorale raportul știrilor putere + opoziție s-a mai echilibrat, acest lucru datorându-se legii electorale care impune radiodifuzorilor condiții stricte privind repartizarea timpilor de antenă. Cu toate acestea TVR a fost sancționată sau somată de CNA pentru unele disfuncționalități

Partea a II-a. Societatea Română de Radiodifuziune

2.1. Modul de îndeplinire a mandatului de serviciu public al SRR

Principiile de derulare a serviciului de mandat public al SRR sunt identice cu cele ale SRTV.

Principalele aspecte semnalate în cadrul anchetei în calitatea de serviciu public autonom de interes național, independent editorial, al SRR sunt prezentate sintetic în tabelul de mai jos, cu concluziile aferente ale Comisiei de anchetă:

Nr.	Problema identificată	Justificări	Concluzii
1.	Vicierea obiectivității și a imparțialității prezentării realităților vieții social-politice și economice interne, pe fondul ingerințelor politice directe și indirecte.	Conducerea institutiei considera că nu a fost viciată obiectivitatea și imparțialitatea prezentării realității și că nu au existat ingerințe politice. Eventualele probleme s-au datorat unor erori profesionale	<p>Robert Menard, secretarul general al asociației Reporteri fără Frontiere a afirmat: "<i>Nici o persoană de bună-credință nu poate spune că radioul și televiziunea publică reflectă în mod echidistant viața politică în România</i>"⁴.</p> <p>Organizația Reporteri fără Frontiere menționează în raportul său anual presiunile politice îndreptate împotriva presei, lipsa independenței posturilor publice de radio și tv, manipularea informației - în special la radioul public - lipsa pluralismului în domeniul audiovizual⁵.</p> <p>În cadrul unei conferințe organizate de o delegație a organizației Reporteri fără Frontiere în luna aprilie, jurnaliști de la SRR au acuzat: modul deformat în care a fost prezentat raportul Parlamentului European, cenzurarea declarațiilor critice ale liderilor opoziției ce-l vizau pe Adrian Năstase și faptul că știrile despre acesta erau exclusiv pozitive. La doar câteva zile după această conferință, CNA recomandă SRR să respecte prevederile reglementarilor sale privind pluralismul și corecta informare a publicului. Recomandarea solicită SRR să implementeze propriul Cod Deontologic în scopul asigurării independenței editoriale.</p>

⁶ Într-un raport al RSF intitulat

"*Între vechile reflexe și progresele democratice*", preluat și de presa română, sunt denunțate „tentativele de manipulare a informației de către mass media publice, în special de către radioul public național” „Autoritățile, foarte atente în a-și prezerva imaginea, atât pe plan intern cât și în străinătate, suportă greu criticile formulate de presă. În acest context, ziariștii se supun unei autocenzuri privind temele cele mai sensibile, cum sunt corupția, adopțiunile internaționale sau chiar starea negocierilor de aderare la Uniunea Europeană”, se spune în comunicatul RSF.

			<p>Rezultatul îndeplinirii defectuoase a atribuțiilor SRR se traduce prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> • insuficienta informare în legătură cu chestiunile de interes public, cauzată de sterilitatea dezbaterilor și formatul emisiunilor puțin interesante; • îngrădirea liberei formări a opiniei cetățenilor, pe fondul prezentării incorecte a faptelor și evenimentelor, <p>în condițiile în care 6% dintre români au ca principală sursă de informare radioul, conform sondajului CURS: „<i>Influența media asupra comportamentului civic și politic</i>”.</p>
<p>2.</p>	<p>Cazuri concrete invocate de viciere a imparțialității – în emisiuni, în politica editorială și în conduita dlui Șeuleanu:</p> <p>1. Prezența dlui Șeuleanu la întâlnirea de lucru a conducerii PDSR cu viitorii parlamentari de la Poiana Brașov (1 noiembrie 2000) și consultanța acordată de către acesta în vederea creării de diversivuni în bătălia cu oponentii politici.</p> <p>2. Cazul Stelian Radu Cacuci (corespondent județean a cărui corespondență despre disensiunile dintr-o filială PSD și amestecul liderilor locali cu persoane urmărite penal) a fost respinsă dintr-un motiv neclar de către dl Rucăreanu, ceea ce reprezintă un caz clar de manipulare a</p>	<p>Dragoș Șeuleanu consideră că acestea nu au fost cazuri de intervenție sau imixtiune în politica editorială, ci erori profesionale.</p>	<p>Raportul de monitorizare al Agenției „Academia Cașavencu” în perioada 28 octombrie – 26 noiembrie 2004 (perioadă decisivă pentru alegerile care urmau) contabiliza 21 de apariții ale liderului PSD Adrian Năstase față de numai 6 ale lui Traian Băsescu.</p> <p>Toate aspectele prezentate au fost sancționate de reprezentanții ai societății civile, de monitorizări ale instituțiilor specializate ca fiind erori profesionale, încălcări ale deontologiei profesionale, imixtiuni în politica editorială, pentru care numeni nu a fost niciodată sancționat</p>

<p>informației.</p> <p>3. Participarea unor personalități politice ale puterii la spectacolele din străinătate ale Orchestrei Naționale Radio.</p> <p>4. Traian Băsescu și Corneliu Vadim Tudor, considerați oponenți imprevizibili, erau în mod vădit evitați de realizatorii de emisiuni în direct.</p> <p>5. Ciudata disfuncționalitate tehnică înregistrată în după-amiaza retragerii din cursă a liderului PNL Theodor Stolojan, când transmisiunea în direct a cuvântărilor protagoniștilor a fost înlocuită de o corespondență de la fața locului a unuia dintre angajații postului, dublat de alte voci din studio, care încercau să „explice” pentru ascultători ce se petrece acolo.</p> <p>6. Radiojurnalul matinal din 11 noiembrie 2004, când premierul Adrian Năstase a fost invitat de către Victor Ionescu pentru a comenta moartea fostului lider palestinian Yaser Arafat și a profitat pentru a transmite și unele mesaje de politică</p>		
--	--	--

	<p>internă.</p> <p>7. Transmiterea discursului dlui Adrian Năstase de la Congresul TSD, fără nici o relevanță în afara politicii interne și a intențiilor partidului de guvernământ din acel moment.</p> <p>8. Repetarea unui buletin de stiri de două ori în cursul aceleiași zile)cel construit pe baza interviului lui Traian Băsescu din cotidianul Adevărul din 5 ianuarie)</p>		
3.	Barierile legislative care limitează libertatea și independența editorială.	Pe parcursul audierilor au fost invocate adeseori riscurile resimțite de către editorii de știri cu privire la viața politică, pe fondul ambiguităților legislației care reglementează activitatea SRR-SRTV, a Codului Penal care constituie încă o barieră în calea libertății presei.	S-a putut constata că s-au abuzat de formele ambigue, s-au golit de fond, nu s-au creat mecanisme de răspundere, s-a perpetuat lipsa de transparență și s-a folosit prevalarea de o construcție instituțională ambiguă pentru a acoperi greșelile sau intenția de politizare.
4.	Audiența SRR este în scădere.	Reprezentanții conducerii SRR au prezentat rapoartele de audiență care au arătat o creștere a audienței începând cu anul 2002, fapt care plasează SRR peste audiența posturilor de radio comerciale.	Rapoartele de audiență permit compararea posturilor de radio și nu evoluția calitativă a programelor unui singur post în funcție de așteptările publicului acestuia. Pe de altă parte, este discutabil în ce măsură radioul public poate fi comparat cu radiourile comerciale atâta timp cât cele din urmă urmăresc în primul rând obținerea de profit.
5.	Emisiunile care promovează valorile limbii române, ale creației autentice culturale, științifice, naționale și universale, ale minorităților naționale, precum și valorile democratice, civice,	Reprezentanții conducerii SRR au argumentat că programele și emisiunile SRR nu trebuie analizate doar din perspectiva RR Actualități ci trebuie luate în considerare toate posturile SRR. În acest fel se poate constata că există un echilibru între informație, cultură, divertisment și educație.	Analiza sumară a grilelor de programe ale SRR confirmă că emisiunile care promovează valorile limbii române, ale creației autentice culturale, științifice, naționale și universale, ale minorităților naționale, precum și valorile democratice, civice, morale sunt plasate în tronsoane orare care nu permit accesul real al publicului la informație specializată, în special în ce privește RR Actualități. Această stare de fapt, deși dublată de eforturi reale pentru a satisface gusturile beneficiarilor serviciului public de radiodifuziune,

	<p>morale sunt plasate în tronsoane orare care nu permit accesul real al publicului la informație.</p> <p>În cursul audierilor s-a afirmat în repetate rânduri că emisiunile care promovează valorile limbii române, ale creației autentice culturale, științifice, naționale și universale, ale minorităților naționale, precum și valorile democratice, civice, morale sunt plasate în tronsoane orare care nu permit accesul real al publicului la informație.</p>		<p>nu poate fi apreciată pozitiv.</p>
<p>6.</p>	<p>În contextul redefinirii programelor și a conținutului acestora, nu s-a efectuat nici un studiu privind nevoile și preferințele beneficiarilor serviciului public de radio.</p>	<p>Singurele informații care au putut fi furnizate de către reprezentanții conducerii SRR s-au referit la studiile de audiență.</p>	<p>În condițiile în care procedura studiilor preliminare este o practică obișnuită a radiourilor, lipsa unor studii <i>ex-ante</i> conduce la ideea că programele și emisiunile SRR sunt concepute prin imitarea sau ca reacție concurențială la grilele de programe ale celorlalte radiouri de piața audio-vizuală.</p> <p>Prin urmare, nu există temei pentru a justifica faptul că SRR își îndeplinește mandatul de serviciu public atâta timp cât nu cunoaște pe baza unor informații obiective. Mai mult decât atât, această stare de fapt poate fi considerată o îndeplinire parțială a obiectului de activitate al SRR: art. 15 lit. f) din Legea nr. 41/1994 “<i>organizarea activității de documentare în problemele specifice</i>”, respectiv art. 15 lit. h) din lege “<i>efectuarea activității de cercetare</i>”.</p> <p>Totuși, trebuie remarcat că radioul public obține o serie de informații despre dorințele ascultătorilor prin intermediul emisiunilor care permit intervenția în direct a acestora. O posibilă consecință a acestui fapt este reflectat în ponderea ridicată a informării în totalul emisiunilor radioului public (circa 40%).</p>
<p>7.</p>	<p>Concentrarea atenției și</p>	<p>Conducerea instituției consideră că, într-adevăr,</p>	<p>Celelalte patru posturi: Radio România Cultural, Radio România Muzical, Radio România</p>

	<p>eforturilor SRR spre Radio România Actualități, (în special către componenta de știri), în detrimentul celorlalte canale care nu pot obține audiențele meritate.</p> <p>Cea mai controversată problemă rămâne transformarea fostului post RR Tineret într-un post cu emisie integrală prin internet - Radio3Net.</p>	<p>canalul cu cea mai mare audiență și acoperire este Radio România, dar că toate canalele au beneficiat de o atenție de dezvoltare pentru ca împreună să contribuie la îndeplinirea mandatului de serviciu public.</p>	<p>Internațional și postul cu emisie prin internet Radio3Net pot fi caracterizate ca posturi specializate cu un auditoriu-țintă specializat, cu posibilități de recepție limitate în funcție de lungimile de undă folosite pentru emisie. Acest lucru înseamnă că SRR oferă un pachet diferențiat potențialilor beneficiari, plătitorii de taxă radio-tv, în funcție de posibilitățile lor de receptare, ceea ce conduce la ideea că modul de îndeplinire al mandatului de serviciu public trebuie apreciat privind SRR în ansamblul său și nu doar RRA. Deci, se poate spune că mandatul de serviciu public al societății este îndeplinit parțial atât timp cât nu este asigurat accesul egal al tuturor beneficiarilor de serviciu public la cel puțin majoritatea programelor și emisiunilor SRR.</p> <p>Decizia de transformare a fostului post RR Tineret într-un post cu emisie integrală prin internet este o decizie fundamentată obiectiv pe baza modului de alocare a frecvențelor hertziene disponibile SRR. Având în vedere această stare de fapt este dificil de justificat soluția tehnică identificată. Astfel, capacitatea Radio3Net de deservire a ascultătorilor este foarte redusă în comparație chiar cu radiouri dezvoltate de amatori. Întrucât în mediul virtual audiența se câștigă mult mai greu și se pierde mult mai ușor decât pentru radiourile “clasice” este dificil de argumentat că o viitoare investiție în creșterea capacității serverelor postului va atrage și o creștere corespunzătoare a audienței.</p>
--	--	---	--

2.2. Calitatea actului managerial și a performanțelor instituționale ale SRR

Conform principiilor de operare de la punctul 1.2., Comisia de anchetă a semnalat următoarele aspecte:

Nr.	Problema identificată	Justificări	Concluzii
1.	<p>Hotărârile Consiliului de Administrație erau luate, uneori, fără comunicarea în prealabil, conform regulamentelor de organizare și funcționare proprii, a întregii documentații aferente în special problemelor delicate</p>	<p>Președintele-director general a afirmat că au existat unele situații în care, datorită unor considerente obiective nu au putut fi furnizate documentele necesare în timp util. Totuși, întotdeauna pentru deciziile importante subiectele aflate pe ordinea de zi erau prezentate de directorii având în sfera de responsabilitate acele probleme, iar membrii</p>	<p>Verificarea prin sondaj a proceselor verbale ale ședințelor Consiliului de Administrație au relevat că în numeroase situații semnăturile membrilor consiliului de administrație erau în fapt semnătura unui singure persoane.</p> <p>Astfel, adoptarea hotărârilor consiliilor de administrație fără ca membrii acestora să consulte în prealabil întreaga documentație aferentă a putut determina situații în care numeroși membri ai consiliilor de administrație nu au putut oferi în cadrul audierilor informații referitoare la hotărârile adoptate sau au oferit informații incomplete. O</p>

	<p>aflate pe ordinele de zi ale ședințelor.</p>	<p>CA puteau solicita amânarea hotărârilor pentru a-și putea forma o opinie fundamentată.</p> <p>Audierile au evidențiat faptul că în multe situații anumite subiecte care ar fi trebuit discutate în Consiliul de Administrație nu mai erau abordate ca urmare a unor discuții informale între membrii consiliului.</p>	<p>astfel de practică, acceptată tacit de majoritatea membrilor CA nu poate conduce decât la ideea că, din punct de vedere managerial, atribuțiile consiliilor de administrație au fost îndeplinite strict formal, fundamentarea hotărârilor și evaluarea impactului acestora fiind lăsat în seama comitetelor directoare, a președinților-directori generali ori chiar a conducătorilor structurilor organizatorice.</p>
<p>2.</p>	<p>Politica investițională deficitară și distribuirea dotărilor pe departamente și direcții, cu acordarea unui statut privilegiat pentru RR Actualități și Camera Știrilor</p> <p>Una dintre cele mai numeroase acuze aduse la adresa conducerii SRR s-a referit la modul defectuos al realizării investițiilor și distribuirea dotărilor pe departamente și direcții, cu acordarea unui statut privilegiat pentru RR Actualități și Camera Știrilor. De asemenea, s-a apreciat că investiția în sistemul informatic integrat nu a fost oportună în condițiile în care clădirea are un risc seismic ridicat, iar studiourile existente nu au fost reabilite în totalitate.</p>	<p>Reprezentanții conducerii au argumentat că deciziile privind dotarea SRR sunt luate pe baza unor criterii obiective cum sunt: solicitările șefilor de posturi și compartimente funcționale, posibilitățile financiare existente la un moment dat, audiența programelor sau emisiunilor propuse. Pe de altă parte, în fundamentarea deciziilor privind achizițiile s-a urmărit achiziționarea de aparatură și tehnică moderne, conforme cu noile tendințe pe plan mondial.</p>	<p>Analiza actului managerial în ce privește politica de investiții trebuie să se facă ținând seama de următoarele imperative: eficacitate (a face ce trebuie) și eficient (a face ce trebuie la cele mai mici prețuri). Din această perspectivă, analiza documentelor puse la dispoziția a permis următoarele concluzii:</p> <p><i>- criteriuleficienței nu a fost respectat decât parțial.</i> În acest sens pot fi amintite câteva exemple cum sunt: achiziționarea sistemului informatic integrat s-a făcut la o valoare ridicată în condițiile în care instituția nu este pregătită pentru implementarea tehnică a sistemului fără cheltuieli suplimentare; reabilitarea unor grupuri sanitare la un preț foarte ridicat, deși formal, legislația a fost respectată (aproximativ 500 milioane lei pe un grup sanitar).</p> <p><i>- criteriul eficacității nu a fost respectat decât într-o măsură foarte mică.</i> Exemple identificate în cursul anchetei: achiziționarea de arbuști ornamentali (se pune întrebarea dacă acești arbuști sunt cu adevărat necesari în condițiile în care există o reală nevoie pentru investiții în structura de rezistență a clădirii); achiziții în dotări care țin de imaginea instituției (cum ar fi covoarele din holul de la intrarea secundară și din lifturi), achizițiile de reportofoane pe suport minidisc (primele astfel de reportofoane au necesitat cheltuieli suplimentare pentru adaptarea acestora, iar achizițiile ulterioare nu asigură compatibilitatea hardware cu dotările existente).</p> <p>Pe de altă parte, decizia de investiție, parte componentă a managementului organizațional și financiar e indicat să fie SMART, acronim în limba engleză al următoarelor concepte: specificitate (investiția trebuie să satisfacă o nevoie reală bine determinată), măsurabilitate (investiția trebuie să estimată de la început și să aibă stabilite criterii de evaluare), realizabilitate (investiția trebuie să poată fi efectuată în limita sumelor estimate, în condițiile propuse și în timpul alocat), realism (dimensiunea investiție să fie conformă cu nevoia pe care o</p>

			<p>satisfacere), oportunitate (investiția să fie efectuată la momentul potrivit, nici tardiv și nici anticipată).</p> <p>Din această perspectivă, investițiile efectuate pot fi caracterizate astfel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>specificitatea</i>: multe dintre fundamentările prezentate CA erau fie incomplete, fie vagi (a se vedea în acest sens investiția în îmbunătățirea imaginii SRR în SUA care nu a fost discutată în CA ci doar punctată); - <i>măsurabilitatea</i>: nu au fost identificate investiții semnificative a căror valoare estimativă să nu fi fost stabilită. - <i>realizabilitatea</i>: foarte multe investiții au fost începute fără analiza completă a efortului de bani și timp necesar finalizării. Una dintre cele importante investiții care poate afecta fundamental SRR se referă la sistemul integral informatic (circa 9 milioane Euro, inclusiv TVA). Investiția în sine are o valoare bine determinată. Ceea ce nu a putut fi argumentat este dacă instalarea sistemului integrat va determina sau nu costuri suplimentare, mai ales în ce privește trecerea proceselor de producție pe noul sistem (documentele demonstrează că a presupus costuri ulterioare); - <i>realismul</i>: unele decizii investiționale nu au fost adoptate, deși există o nevoie reală, identificată. Un astfel de exemplu se referă la faptul că actualul proces tehnic prin care se face emisia din studiourile SRR presupune utilizarea benzii magnetice, iar acest produs nu mai este fabricat pe plan mondial, nu mai există stocuri nici la SRR, nici în Europa, iar singurele posibilități rămase sunt identificarea unor surse de bandă magnetică uzată. Această stare de fapt înseamnă că până la momentul previzionat al intrării în funcțiune a sistemului informatic există riscuri foarte mari ca emisia din studiourile centrale ale SRR să nu mai poată fi aprobate. În același timp, contractul de PR cu o firmă din SUA a presupus cheltuieli de 12 000 și ulterior 17 000 dolari pe lună; - <i>oportunitatea</i>: unele investiții au fost aprobate deși momentul nu este cel mai potrivit, în timp ce alte investiții nu au fost încă aprobate. O astfel de situație este a postului Radio3Net cu emisie prin internet.
3.	<p>Politica deficitară a resurselor umane</p> <p>Referindu-se la politica de resurse umane, numeroase persoane dintre cele</p>	<p>Conducerea SRR a prezentat informații și documente referitoare la procedurile de ocupare a posturilor în societate, contractele colective de muncă la nivel de unitate, sancțiunile</p>	<p>În urma analizelor efectuate s-a putut constata că managementul resurselor umane este unul inconsecvent, cu numeroase modificări organizaționale, cu schimbări repetate de structură ale diferitelor departamente, direcții și compartimente funcționale din societate.</p> <p>Nu în ultimul rând, s-a putut constata că, deși SRR</p>

	<p>audiate au criticat opțiunile managementului organizației considerând că prevederile legale referitoare la pensionarea personalului au fost respectate fără consecvență, iar angajările s-au făcut respectând legislația doar strict formal. De asemenea, au existat numeroase afirmații potrivit cărora politica de resurse existentă în cadrul societății facilitează “promovarea negativă”, care favorizează persoanele obediente față de conducere. Nu în ultimul rând, s-a apreciat că în organizație cultura organizațională este una mai puțin pozitivă.</p>	<p>aplicate. Atât prin documentele prezentate cât și în cadrul audierilor reprezentanții conducerii au susținut că este imposibil să se obțină satisfacerea tuturor salariaților SRR, precum și faptul că orice proces de schimbare, așa cum este cel prin care trece societatea presupune o anume rezistență a salariaților în fața noului. De asemenea, prezentând dinamica sesizărilor și plângerilor oficiale ale salariaților, conducerea a demonstrat că, atâta timp cât numărul acestora este scăzut, eventualele nemulțumiri existente sunt pasagere și datorate mai degrabă relațiilor interumane decât unei politici de resurse umane defectuoase.</p>	<p>trece printr-un evident proces de întinerire, modul de abordare a problematicii foștilor angajați pensionați ori cea a angajaților care întrunesc condițiile legale de pensionare este cel puțin discutabil.</p> <p>Astfel, există numeroase situații în care persoane aflate la vârsta legală de pensionare sau chiar pensionate ocupă diverse funcții, inclusiv de conducere. O astfel de abordare nu poate decât să submotiveze salariații mai tineri care își văd reduse șansele de avansare în cadrul organizației.</p>
<p>4.</p>	<p>Disiparea structurii organizaționale pe fondul introducerii sistemului de licitații interne interdepartamentale în scopul finanțării activității.</p> <p>În cursul audierilor a fost ridicată problema sistemului de licitații interne prin intermediul căruia se efectuează acordarea finanțărilor pentru realizarea programelor, apreciindu-se că sistemele folosite în ultimii ani au creat haos și o disipare a structurii</p>	<p>Conducerea societății a prezentat documentația aferentă sistemelor de licitații și a argumentat că prin intermediul acestora s-a dorit introducerea unui spirit de competiție în cadrul organizației. Caracterul benefic al acestei decizii se reflectă în creșterea audienței generale a SRR.</p>	<p>Evaluarea din punct de vedere managerial a acestor decizii trebuie să țină seama nu doar de efectele în exterior ci și de costurile directe și indirecte aferente acestora. Astfel, pe de o parte, au existat mai multe încercări de introducere a unui sistem de licitații, ultimul dintre acestea și care încă este utilizat fiind sistemul “Pascadi”. Se poate constata că acest sistem de licitații urmărește nu doar identificarea unor formate de programe competitive ci și identificarea costurilor asociate acestora. Sistemul ca atare poate fi apreciat ca fiind corect, dar funcționalitatea lui deplină nu a fost adaptată la caracteristicile organizaționale.</p> <p>Totodată, atâta timp cât din punct de vedere economic nu există o modalitate aplicată unitar la nivelul SRR pentru defalcarea costurilor în directe și indirecte, respectiv specifice și nespecifice, sistemul “Pascadi” funcționează doar parțial și nu este capabil să ofere imagini clare ale costurilor reale și totale asociate fiecărui program. În plus, funcționarea sistemului presupune funcția “producător” care nu se regăsește în statul de</p>

	<p>organizaționale</p>		<p>funcții al SRR. De asemenea, un astfel de sistem nu poate fi folosit în SRR, organizație bazată pe o organigramă ierarhică, cu competențe și responsabilități improprii unui sistem care solicită flexibilitate maximă. Prin urmare, sistemele de licitații utilizate în SRR au fost alese fără a se face o analiză a sistemului organizațional la care se aplică, deciziile manageriale respective putând fi caracterizate ca eronate.</p>
<p>5.</p>	<p>Slaba performanță a departamentului juridic și încheierea de contracte de asistență juridică, din care cel mai puțin justificat era invocat cel încheiat de SRR cu societatea civilă de avocați “Mitel&Vilău”.</p> <p>În timpul audierilor au fost exprimate numeroase rezerve asupra contractului de asistență juridică încheiat de SRR cu societatea civilă de avocați “Mitel&Vilău” atâta timp cât SRR are propria echipă de consilieri juridici.</p>	<p>Invocandu-se insuficienta si lipsa de experienta a personalului din compartimentul juridic, conducerea S.R.R. a selectat firme de avocatura care să reprezinte societatea în litigii. Pentru onorarii de asistență juridica, servicii avocaționale, onorariu avocat s-au cheltuit numai în 2003 suma de 2.491.229.341 lei, iar în 2004 suma de 4.272.672.610 lei.</p> <p>Astfel, în perioada 2002 – 2004 s-au încheiat contracte cu 4 firme de avocatură și s-au efectuat plăți totale de 7 miliarde lei:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mușat și Asociații, • Nestor Nestor Diculescu, • Vilău și Mitel, • Postolache și Asociații, <p>cu toate că societatea beneficiază de un oficiu juridic.</p> <p>Conducerea societății a argumentat utilitatea contractului de asistență juridică prin faptul că în acest mod poate fi asigurată legalitatea anumitor operațiuni ale SRR, precum și o bună reprezentare în fața instanței de judecată în spețele speciale⁶.</p>	<p>Constatări :</p> <ul style="list-style-type: none"> - nu s-a putut pune la dispoziție de SRR <i>criteriile</i> după care au fost alese firmele și demersurile premergătoare încheierii contractelor de asistență juridică; - deși SRR avea compartiment juridic, s-au angajat și <i>s-au cheltuit importante sume de bani pentru litigii de muncă</i> sau alte cauze care puteau fi soluționate de Oficiul Juridic. Exemplu poate fi contractarea pentru înființarea Fundației Radio România a firmei de avocatură “Nestor, Nestor, Diculescu”; - Onorariile plătite firmelor de avocatură sunt la <i>tarițe mari</i>⁷. <p>În urma analizei documentelor justificative, reiese că s-a apelat la societatea civilă de avocați “Mitel&Vilău” pentru probleme curente ale SRR, precum litigii comerciale sau litigii cu personalul, ceea ce facea și oficiul juridic.</p> <p>Concluzia este că s-au cheltuit foarte mulți bani, cu o alegere arbitrară și uneori, pentru cauze minore care putea fi gestionate de angajații Oficiului Juridic.</p> <p>Această stare de fapt conduce la ideea că managementul SRR efectua în același timp plăți duble pentru același serviciu, având în vedere existența propriului serviciu juridic.</p> <p>Aceasta denotă un management deficitar prin faptul că salariații de specialitate juridică sunt remunerați deși sunt incompetenți, nefiind capabili să asigure consilierea juridică necesară. Starea de fapt existentă în acest domeniu este contradictorie, colectivul de specialitate juridică fiind format din specialiști recunoscuți, cu competențe largi și recunoscute, inclusiv în dreptul comparat al muncii. Totodată, considerăm că alte cauze minore,</p>

⁶ Din notele nr.408 și nr.409/22.04.2005, întocmite de Oficiul juridic al SRR, rezultă că s-a colaborat cu următoarele firme în funcție de complexitatea dosarelor de Instanța și de specializarea în domeniu, astfel :

- “Mușat și Asociații” în dosare privind revendicarea de proprietăți. Firma a obținut pentru SRR câștig de cauză în păstrarea imobilului din str. Berthelot nr. 71;

Comisia parlamentară de anchetă privind evaluarea activității SRTV și a SRR

		Aceasta chestiune poate sa fie justificata, dar în cadrul audierilor dl. Dragos Șeuleanu a afirmat ca oficiul juridic se ocupa de activitati complementare celor facute de firmele mari, ceea ce nu concordă cu analiza documentelor.	precum: asistență juridică la ședințele CA și CD, elaborarea statutului Fundației Casa Radio, elaborare statut sindicat etc., puteau fi gestionate de angajații Oficiului Juridic
6.	O comunicare defectuoasă în interiorul instituției, marcată de relații interpersonale tensionate a) Relațiile tensionate dintre conducere și unii realizatori; b) Favorizarea unor subalterni sau colaboratori în dauna altora și un sistem discutabil al acordării de prime. c) Menținerea în calitate de consilieri ai	Președintele-dir. Gen. Dragos Șeuleanu a acceptat ideea ca „unul dintre punctele slabe ale Radiodifuziunii Române este problema comunicării interne”, dar pune acest lucru pe seama numărului mare de angajați. Mai mulți dintre cei audiați, inclusiv dl Șeuleanu, au spus în câteva rânduri că relațiile dintre Dr. Șeuleanu și Paul Grigoriu au fost „constant reci”. Acestea s-au repercutat și asupra relațiilor dintre Viorel Popescu și Paul	Primele în bani acordate de președinte și de Comitetul Director par a reprezenta o manieră eficientă de a asigura fidelitatea/complicitatea unor angajați în raport cu conducerea – din analiza financiar contabilă reie modul de funcționare al sistemului de prime, exp. primele considerabile primite în perioada 2002-2004 de Gh. Verman. Concluzia care se desprinde este că în interiorul instituției au existat probleme de comunicare, atât pe orizontală cât și pe verticală. Managementul resurselor umane a fost defectuos pentru că nu s-a încercat stoparea din faza incipientă a conflictelor interumane. Acestea s-au amplificat în timp, rezultând probleme de funcționare ale întregului sistem. În același timp, prin sistemul ineficient și disproporționat de promovare, au crescut animozitățile între angajați.

- “Nestor, Nestor, Diculescu” în dosarul privind înființarea Fundației Radio Romania;
- “Vilau & Mitel” au acordat consultanță și asistență în litigii comerciale.

Colaborarea cu aceste firme de avocatură a fost aprobată în Comitetul Director, cum rezultă din :

- procesul verbal din 07.01.2001: în care se aprobă înființarea Fundației Radio pentru care se va apela la o firmă de avocatură specializată;
- procesul verbal din 06.02.2002: din care rezultă că urmare a demersurilor Oficiului Juridic pentru recuperarea proprietăților deținute de SRR, s-a aprobat colaborarea cu firme de avocatură specializate;
- procesul verbal din 29.05.2002, prin care se aprobă colaborarea cu societatea de avocați “Mușat și Asociații”.

Redam mai jos: **situația plăților către Cabinete de Avocatură pe perioada 2002-2004**

Firma de avocatură	2002	2003	2004	Total
Mușat și Asociații	188.510.588	484.616.595	47.642.840	720.770.023
Vilău & Mitel	-	1.499.714.248	2.716.988.605	4.216.702.853
Nestor Nestor Diculescu	48.178.500	367.904.923	1.077.559.690	1.493.643.113
Postolache & Asociații	-	138.993.575	430.481.475	569.475.050
Total	236.689.088	2.491.229.341	4.272.672.610	7.000.591.039

Pe facturi explicațiile sunt: onorarii pentru servicii de asistență juridică, servicii avocaționale, consultanță juridică, onorariu avocat.

⁷ Exemplu: Factura 486/07.11.2002, emisă de societatea de avocați “Mușat și Asociații”, are în vedere la facturare :

- onorarii asociați 200 USD/ora, fără TVA
- onorarii colaborator 100 USD/ora, fara TVA

iar prestația pentru care s-a plătit onorariu de 417 USD pentru 3 ore și jumătate a fost: “onorarii avocaționale pentru serviciile de asistență juridică și consultanța juridică, efectuate în legătură cu optimizarea relației juridice dintre canale și redacții.

Totodată, spre exemplu, s-au plătit onorarii de 3.213 USD cu factura nr.103/29.03.2002 societății de avocați “Mușat și Asociații” și 3.213 USD aceleiași societăți cu factura 319/03.07.2003. Precizăm că cele trei fotocopii puse la dispoziție nu sunt facturi fiscale.

Doar pentru anul 2004 s-a plătit firmei de avocatură “Vilau & Mitel” suma de **2.716.588.602 lei** care a pledat în instanță pentru apărarea intereselor S.R.R. în raporturile cu salariații în procent de peste 70% din cazuri.

Comisia parlamentară de anchetă privind evaluarea activității SRTV și a SRR

	președintelui-dr.gen. a unor foști angajați pe criteriul unic al fidelității față de dl Șeuleanu.	Grigoriu etc. De asemenea, reprezentanți ai conducerii au spus că în instituție există un sistem de recunoaștere a meritelor în funcție de performanță.	
7.	Deplasările Orchestrei Naționale Radio	Reprezentanții conducerii consideră pozitive deplasările orchestrei radio în străinătate pentru promovarea imaginii României,	<p>Chiar dacă rațiunile acestor deplasări legate de îmbunătățirea imaginii României par valide, este de observat că unele dintre cele mai importante – precum cel de la Haga - au coincis premeditat cu unele deplasări ale premierului Adrian Năstase.</p> <p>La unele dintre aceste deplasări firma cu care s-a contractat transportul a fost firma SC Marshall Turism SRL a fostului secretar de stat de la MCC, Ion Antonescu.</p> <p>Cronicile acestor spectacole în presa din țară au fost publicate în regim de publicitate plătită de către SRR și se specificau și prezențele guvernanților de la acea vreme la manifestările respective. În același timp, la deplasările în străinătate participau și persoane a căror prezență nu era justificată.</p>
8.	Desființarea bibliotecii Radio Dl Șeuleanu a avut ideea desființării Bibliotecii Radio și a mutării ei într-un spațiu (impropriu) închiriat la APACA, propunând în schimb înființarea în fostul spațiu al bibliotecii a unui restaurant/bufet pentru angajați.	Președintele Director General a afirmat la audieri că își asumă această decizie și că, în urma sesizărilor va reduce biblioteca în interiorul instituției.	Considerăm că este discutabilă decizia de a muta biblioteca într-un spațiu închiriat la APACA, platindu-se și 800 de dolari pe lună.
9.	Prefigurarea Comitetului Director – controlat de președintele-dir.general – drept organ de decizie unică, în dauna Consiliului de Administrație, menținut într-o poziție decorativă.	Dl Șeuleanu spune: „Comitetul Director a adoptat un principiu, pe care l-am propus încă de la numirea mea și anume adoptarea deciziilor prin consens, pentru că dacă în acest grup (...) nu reușim să comunicăm bine (...) atunci în afara acestui grup lucrurile s-ar fi înregistrat mult mai rău”.	Acest fapt a condus la luarea unor decizii în Comitetul Director care ar fi fost de competența CA (exp. Deplasările în străinătate ale lui Dragoș Șeuleanu)

10.	Încercarea actualei conduceri de a se sustrage de sub controlul Comisiilor de Artă, Cultură și Mass-media ale Senatului și Camerei	Dl. Șeuleanu spune: „În luna ianuarie [2005] când am văzut că unii încearcă să scape de sub control, să facă lucrurile să scape de sub control, am fost în Statele Unite ale Americii pentru a invita câțiva experți în media să facă o evaluare”.	Conducerea SRR, în mod normal, nu are nici o atribuție de a-și găsi singură evaluatori, nici în țară și nici în exterior.
-----	---	--	---

2.3. Evaluarea activității financiar-contabile a SRR

Nr.	Problema identificată	Justificări	Concluzii
1.	Auditarea activității economico-financiare prin firma HARMONY AUDIT	<p>Auditarea activității economico- financiare și pregătirea profesională de specialitate în SRR s-a efectuat pentru exercițiile fiscale 2002 – 2004, prin firma deputatului Ion Horia Neamtu, în calitate de unic administrator⁸.</p> <p>Funcția de parlamentar conduce la incompatibilitate cu efectuarea activităților de auditare financiar - contabilă la Serviciul Public de Radiodifuziune, ce prezintă raportul de activitate și rezultatele financiare Camerei Deputaților și Senatului.</p> <p>Încheierea contractelor de audit au avut loc în urma unor licitații desfășurate astfel :</p> <p>a) Ordin nr.186/ 06.03.2003 al președintelui SRR, privind componența Comisiei de evaluare pentru atribuirea serviciului de auditare.</p> <p>Invitații la 5 potențiali ofertanți :</p>	<p>Astfel în perioada 2002 – 2004 auditarea activității economico-financiare s-a efectuat de firma Harmony Audit Expert Consulting unde administrator unic a fost d-l ION HORIA NEAMTU care a deținut funcția de deputat în Camera Deputaților.</p> <p>Cu toate că președintele-director general a afirmat la audieri că problema de incompatibilitate aparține deputatului H. Neamtu, noi considerăm că, în condițiile prezentate, firma Harmony nu avea voie să participe la licitație. Așadar, SRR avea obligația respectării legii la momentul încheierii contractului.</p> <p>De asemenea, acest lucru aruncă un semn serios de întrebare asupra relației contractuale dintre SRR și Harmony precum și asupra destinației banilor SRR.</p>

⁸ Conform: contractului nr. 2133/ 30.07.2002 – auditare; contractului nr.2485/ 27.11.2002 – servicii învățământ; contractului nr.2811/21.02.2003 – auditare; contractului nr.3635/15.12.2003 – auditare; contractului nr.1167/ 02.11.2004 – auditare.

		<p>- Harmony nu există fax, s-a dat adresa 43083/26.02.2003</p> <p>- Pricewaterhouse Cooper</p> <p>- Ernst & Young</p> <p>- Deloitte & Touche</p> <p>- KPMG,</p> <p>conform procesului verbal din 11.03.2003, cu ocazia desfășurării selecției de oferte pentru Serviciul de Auditare a situațiilor financiare ale SRR la 31.12.2002</p> <p>Membrii Comisiei de evaluare : Pușcaș Ctin, Mihaela Șilcov, Elena Borcea, Gheorghe Bleau, Constantin Negru</p> <p>Depus ofertele: Harmony Audit Expert Consulting – Ion Horia Neamțu, administrator unic KPMG</p> <p>Criteriul aplicat: <i>“oferta cea mai avansată din punct de vedere tehnico-economic”</i>.</p> <p>- Harmony , preț ofertă 16.800 Euro - 603.153.600 lei fără TVA</p> <p>- KPMG 25.000 Euro - 900.350.000 lei fără TVA</p> <p>b) Ordin nr. 946/ 10.11.2003 al președintelui SRR pentru constituirea Comisiei de evaluare pentru selectarea ofertantului în vederea efectuării auditării exercițiului financiar 2003.</p> <p>Membrii: Pușcaș Ctin, Mihaela Șilcov, Borcea Elena, Bleau Gheorghe, Negru Ctin.</p> <p>Invitații la 5 potențiali</p>	
--	--	---	--

		<p>ofertanți:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ernst & Young invitatia nr 43816/ 17.11.2003 - KPMG 43814/ 17.11.2003 - Harmony 43815/ 17.11.2003 - Deloitte & Touche 43818/ 17.11.2003 - Pricewatrehouse Cooper 43817/ 17.11.2003 – anunță că nu va depune ofertă deoarece oferta lor financiară nu poate fi competitivă <p>Proces verbal din 27.11.2003, la sediul SRR, cu ocazia deschiderii ofertelor, auditarea exercițiului financiar 2003.</p> <p>Oferte calificate:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Deloitte & Touche 24.000 Euro 963.672.000 lei - Harmony 16.900 Euro 678.585.700 lei <p>c) Ordin nr. 1298/27.10.2004, al președintelui SRR, privind componenta Comisiei de evaluare a ofertelor în vederea auditării exercițiului financiar pentru exercițiul fiscal 2004.</p> <p>Membrii : Pușcaș Ctin, Șilcov Mihaela, Negru Ctin, Motoagă V.</p> <p>Invitații la 5 potențiali ofertanți:</p> <ul style="list-style-type: none"> - SC Harmony Audit fax 13.10.2004 , invitatia 1335 C/ 1312 - SC Dinu Cont Expert SRL 	
--	--	---	--

		<p>1335 B/1310</p> <p>- SC Mar Audit SRL 1335 E/1310</p> <p>- SC Best Audit SRL 1335 D/1310</p> <p>- SC Conta Expert SRL 1335 A/1310, nu a depus oferta</p> <p>Proces verbal din 27.10.2004 cu ocazia deschiderii, analizării evaluării ofertelor pentru Serviciul auditori pentru exercițiul financiar 2004.</p> <p>Comisia decide calificarea :</p> <p>- Mar Audit SRL 20.500 Euro 843.493.000 lei</p> <p>- Harmony Audit 16.700 Euro 687.138.200 lei</p> <p>Clasament locul I : Harmony</p> <p>Ceilalti doi descalificați:</p> <p>- Dinu Cont: nu deține certificate de atestare fiscală, nu are obligații contractuale în desfășurare cu alți beneficiari</p> <p>- Best Audit: nu are 5 specialiști în domeniul auditului financiar, obligații contractuale în desfășurare cu alți beneficiari.</p> <p>Totodată firma a încheiat un contract în valoare de 27.400 EUR, fără TVA, pentru servicii de învățământ.</p>	
2.	Nerespectarea reglementărilor cu	Președintele-director general a susținut legalitatea si	S-a constatat încălcarea prevederilor Ordonanței 60/2001 în cazul licitației pentru servicii de

<p>privire la licitația pentru servicii de curățenie</p>	<p>utilitatea preluării serviciilor de curățenie de la Casa Nova (Contract Casa Nova 674/04.06.2004).</p> <p>Metodologia de operarea se prezintă astfel:</p> <p>a) Prin adresa nr. 32.726/08.12.2003 a Direcției Administrarea Casei Radio se face propunerea ca o parte din suprafețele și birourile Casei Radio să fie întreținute de firme externe. Personalul disponibil la ora respectivă era de 21 de persoane;</p> <p>b) Se stabilește un număr de 5 firme, nu se știe pe ce criterii, cărora li se face “invitație” cu adresa 517/04.05.2004 pentru achiziție de “Servicii de întreținere și curățenie specializată”. În scopul participării la licitație se transmite celor 5 societăți “Documentația pentru elaborarea și prezentarea ofertei.”</p> <p>c) Se emite Ordinul nr. 569/13.05.2004, prin care se constituie Comisia de selecție a ofertelor în vederea asigurării unor servicii de întreținere și curățenie;</p> <p>d) Din procesul verbal încheiat în data de 19.05.2004 de către Comisia de evaluare, cu ocazia deschiderii ofertelor, rezulta că au fost transmise prin fax invitațiile de participare la:</p> <p>- firma SC Casa Nova SRL invitatia nr. 518/04.05.2004</p> <p>- firma SC M & Sons SRL invitatia nr. 521/04.05.2004</p>	<p>curățenie.</p> <p>Nu rezultă cum au fost selectate cele 5 societăți cărora li s-au transmis invitația și de unde se cunoștea obiectul de activitate. Din verificările efectuate la Registrul Comerțului rezultă:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prest Lorin Company SRL are ca obiect de principal de activitate comerțul cu ridicata cu cafea, ceai, cacao și condimente; - Artimex Sport SRL are ca obiect de principal de activitate comerț cu ridicata al altor bunuri nealimentare. <p>Întrucât procedura declarată a fost “cerere de ofertă”, Comisia în mod eronat a calificat firma SC Artimex Sport , care a prezentat o ofertă de 46.500 Euro, adica prin încălcarea prevederilor din caietul de sarcini si contrar art. 13 din Ordonanta nr. 60/2001. Nu s-au respectat prevederile art. 13 si 28 din Ordonanta 60/2001 aprobată prin Legea 212/2001.</p> <p>Comisia trebuia să anuleze procedura și să procedeze la repetarea acesteia, invitând și alți prestatori.</p> <p>Comisia avea posibilitatea de a proceda cf art. 28 din Ordonanta 60/ 2001:</p> <p>a) <i>“În cazul procedurii prin cerere de ofertă numărul de furnizori sau de prestatori cărora autoritatea contractantă trebuie să le transmită invitația de participare este de cel puțin 5(cinci), cu condiția să existe un număr suficient de potențiali ofertanți.</i></p> <p><i>Autoritatea contractantă are dreptul de a publica și un anunț privind aplicarea procedurii de cerere de ofertă.”</i></p> <p>De reținut că oferta SC Artimex Sport a depășit limita stabilită pentru cerere de ofertă de 40.000 Euro. Rezultă că firma Artimex Sport SRL trebuia descalificată din start la selecția de ofertă de 40.000 Euro.</p> <p>Ordonanța nr.60/2001 art.13 prevede” Autoritatea contractantă are dreptul de a aplica procedura de cerere de ofertă numai în cazul în care valoarea estimată, fără TVA, a contractului de achiziție publică este mai mică decât echivalentul în lei a următoarelor praguri:”</p>
---	---	---

		<p>- firma SC Artimex Sport SRL invitatia nr. 520/04.05.2004</p> <p>- firma SC Prest Lorin SRL invitatia nr. 517/04.05.2004</p> <p>- firma SC Software Distribution invitatia nr. 519/04.05.2004</p> <p>Selecția firmelor invitate a fost făcută după cum rezultă din materialele prezentate de dl. Director Pușcaș Constantin. Comisia de licitație trebuia să se convingă că s-au transmis invitații unor firme care aveau în obiectul lor de activitate astfel de servicii ori, în cazul firmei SC SOFTWARE Distribution nu se putea presupune, când i s-a transmis invitația, că ar avea în obiectul de activitate servicii de curățenie (dovadă că nu a depus ofertă).</p> <p>Au fost depuse oferte de către firmele: SC Casa Nova SRL , SC Prest Lorin SRL, SC Artimex Sport SRL.</p> <p>Firma Prest Lorin Company este descalificată deoarece nu prezintă ultimul bilanț.</p> <p>Din analiza ofertelor financiare rezultă că valoarea totală a ofertei este de 39.600 Euro în cazul Casa Nova SRL, care se califica și 46.500 Euro pentru SC Artimex Sport SRL.</p>	<p>b) pentru contractul de servicii mai mare de 40.000 EUR:</p> <p><i>„În cazul în care nu se primesc cel puțin 2(două) oferte corespunzătoare autoritatea contractantă are obligația de a repeta procedura , prin transmiterea invitației de participare și către alți furnizori, executanți sau producători de la care există premisele obținerii de ofertă.</i></p> <p><i>Prin excepție de la alin.2 autoritatea contractantă nu are obligația de a repeta procedura în cazul în care a publicat anunțul la alin.2”</i></p> <p>Rezultă că practic a fost o singura ofertă valabilă, cea a S.C CASA NOVA SRL din Brașov, iar Comisia de licitație în mod ilegal a desemnat câștigătoare firma Casa Nova SRL.</p> <p>În această situație, comisia de evaluare avea obligația de a repeta procedura conform principiilor legale menționate.</p> <p>În mod nelegal, se încheie contractul nr. 674/04.06.2004 între S.R. Radiodifuziune și SC Casa Nova SRL Brașov, prin care se stabilește :</p> <ul style="list-style-type: none"> - art. 4 : valoarea contractului pentru 12 luni este de 39.600 Euro, adică 1.615.125.600 lei; - art. 8.2 : recepția prestațiilor: calitatea prestațiilor va fi consemnată zilnic în “Raportul zilnic de lucru” de către reprezentanții desemnați ai părților” <p>S-au solicitat rapoarte zilnice de lucru, semnate de reprezentanții părților, dar nu s-au pus la dispoziție.</p> <p>Prin acest procedeu s-au angajat în mod cu totul nejustificat fondurile proprii ale S.R.R. prin încheierea contractului și s-au efectuat plăți fără respectarea legalității.</p> <p>Componentii comisiei de evaluare se fac raspunzători de nerespectarea parametrilor propriului caiet de sarcini și de încălcarea prevederilor art.13 si 28 din Ordonanta 60/2001 aprobată prin Legea 212/2002. Totodată răspunzătoare de situația creată se face și persoana care a vizat controlul financiar preventiv.</p>
3.	<p>Nereguli cu privire la contractul pentru executarea de lucrări de construcții cu</p>	<p>Prin Ordinul nr. 604/ 21.05.2004 Comisia de evaluare întrunită în data 15.06.2004, în urma selecției de oferte a declarat</p>	<p>Cu toate că s-au întocmit note de renunțări de 2.176.943.223 lei, conform borderou situații de plată nr.3 anexat, valoarea contractului și a ofertei câștigătoare s-a majorat.</p>

	<p>firma IRIDEX</p>	<p>câștigătoare firma IRIDEX Grup Construcții SRL pentru executarea lucrării: <i>“Amenajare, intrare hol acces și bufet Temișana”</i>.</p> <p>Din datele privind derularea procedurii rezultă că: valoarea estimată a contractului: 3.400.000.000 lei (TVA inclus), iar criteriul utilizat pentru atribuirea contractului: oferta cu prețul cel mai scăzut.</p> <p>Cererea de ofertă s-a transmis prin invitații la 9 antreprenori care au mai executat lucrări similare la sediile SRR sau și-au exprimat disponibilitatea de a executa lucrări de construcții.</p> <p>Oferta cu prețul cel mai mic l-a avut ofertantul SC Master Tehno Construct SRL.</p> <p>Ofertele care au îndeplinit condițiile de calificare fiind ale :</p> <ul style="list-style-type: none"> - SC MASTER TEHNO CONSTRUCT SRL 2.371.872.174 lei - SC IRIDEX GROUP CONSTRUCTII SRL 2.708.677.000 lei - SC CONTENIT IMPEX SRL 3.079.056.916 lei <p>Pentru oferta cu prețul cel mai mic, ofertant SC Master Tehno Construct SRL , Comisia de evaluare a solicitat clarificări și precizări.</p> <p>Analizând clarificările solicitate, Comisia de evaluare a respins oferta SC Master Tehno Construct și a desemnat drept câștigătoare firma SC IRIDEX Group</p>	<p>Astfel, ulterior executării lucrărilor s-a încheiat Actul adițional nr. 1 înregistrat sub nr. 1250/07.12.2004, prin care s-a decalat termenul de execuție a lucrărilor la 30.11.2004 .</p> <p>Totodată, potrivit art. 2 din actul adițional <i>“se suplimentează lucrările conform notelor de comandă suplimentară, elaborate de proiectantul general, aprobate de beneficiar și însușite de constructor cu suma de 1.404.000.000 lei (TVA inclus)”</i>.</p> <p>Prin acest procedeu s-a majorat valoarea inițială adjudecată la selecția de oferte de la 3.226.326.000 lei la 4.627.326.000 lei, adică cu un procent de 30% față de cea inițială.</p> <p>În final, conform studiilor de lucrări, valoarea lucrărilor executate a fost de 4.552.432.188 lei (cu toate că au existat renunțări de 2.176.943.223 lei).</p> <p>Se poate trage concluzia că Documentația elaborată a fost incompletă sau că au existat unele omisiuni în elaborarea ofertei care au fost corectate prin actul adițional. Prin această modalitate au fost afectate interesele celorlalte firme participante la selecția de ofertă.</p> <p>În concluzie: lucrări în valoare de 1.404.000.000 lei, aprobate de SRR și însușite de constructor au fost realizate fără o selecție de ofertă sau licitație.</p> <p>Prin această modalitate nu s-au respectat prevederile Ordonanței nr. 60/2001 privind achizițiile pblice, aprobată prin Legea 212 / 2002, HG 461/2001 pentru aprobarea Normelor de aplicare a Ordonanței, respectiv Ordinul MFP-MLPTL nr.1014/2001.</p> <p>Art.46 (3) din HG 461/2001 prevede: <i>Oferta care a fost stabilită câștigătoare nu poate fi modificată.</i></p> <p>HG 461/2001 prevede la art. 9, lit. c, pct. b:</p> <p><i>“În cazul în care valoarea cumulată a tuturor obiectelor care intră în componența lucrării respective depășește pragul valoric prveăzut de art.13 din Ordonanța, autoritatea contractană are dreptul de a aplica procedura cererii de ofertă numai pentru obiectele cu funcționalitate independentă care îndeplinesc în mod cumulativ următoarele condiții:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - valoarea estimată a obiectului respectiv reprezintă mai puțin de 20% din valoarea
--	----------------------------	--	---

		<p>Construcții SRL.</p> <p>- prețul ofertei:</p> <p>2.708.677.000 lei fără TVA 3.223.326.000 lei cu TVA</p> <p>Se încheie contractul de execuție de lucrări nr. 16/23.06.2004, între SRR și IRIDEX, care prevede la pct. 2.2 <i>“prețul convenit pentru îndeplinirea contractului plătitibil executantului de către Achizitor, conform graficului de plăți și a ofertei este de 3.223.326.000 lei.”</i></p> <p>La art. 2.3 din contract se prevede: <i>“dacă este cazul, valorile corespunzătoare ale unor lucrări ce nu sunt cuprinse în devizele oferite ce stau la baza încheierii prezentului contract, se vor determina în cadrul unui deviz suplimentar cu acordul ambelor părți, făcând obiectul unui Act Adicional la prezentul contract”</i>.</p>	<p><i>pragului valoric;</i></p> <p>- <i>valoarea estimată cumulată a obiectelor pentru care se aplică prezenta excepție nu depășește 20% din valoarea totală estimată a lucrării”.</i></p> <p>In cazul obiectului <i>“Amenajare intrare hol acces și bufet Temisana”</i> aceste prevederi legale nu s-au respectat.</p> <p>Raspunzatori: Membri comisiei de evaluare și persoana care a acordat viza de control financiar preventiv pe atul aditional 1250/07.12.2004, Motoarga Valentin.</p> <p>La neregulile cu privire la calitatea activității financiar-contabile, se adaugă așadar încălcări ale legii și managementul defectuos.</p>
4.	<p>Risipirea fondurilor și alte nereguli semnalate în contractele cu International manager</p>	<p>Derularea contractelor cu International manager (Str. Anghel Saligny nr. 6):</p> <p>1) Memorandum intern înregistrat sub nr.8441/16.12.2003, aprobat de președinte pentru organizarea unor cursuri având ca tematică subiecte de management.</p> <p>Etapa I 8 – 19 dec 2003</p> <p>II 10 – 20 mai 2004</p> <p>375 salariați x 150 Euro / persoana</p> <p>2) Contract de prestări servicii nr.3.567 / 02.12.2003 cu International Manager</p> <p>Valoarea contractului</p> <p>- pentru cursurile Self</p>	<p>Toate aceste contracte s-au încheiat la propunerea Direcției Resurse Umane, Director Magdalena Marinescu, fără a exista o analiză prealabilă a ofertelor și altor firme specializate în astfel de activități, fără a se respecta principiile prevăzute de <i>art.2 din Ordonanța nr.60/2001 – libera concurență, transparență, tratamentul egal și eficiența utilizării fondurilor.</i></p>

		<p>Management si Management de proiect</p> <p>240 cursanți x 110 Euro + TVA = 25.400 Euro + TVA</p> <p>- pentru Managementul schimbării și inovării</p> <p>50 cursanți x 220 Euro + TVA = 11.000 Euro + TVA</p> <hr/> <p>TOTAL : 36.400 Euro + TVA</p> <p>3) În perioada 2002-2003 s-au mai încheiat încă 6 contracte în valoare de 43.819 EUR, fără TVA.</p> <p>Conform fișei de cont pentru anul 2004 s-au plătit către International Manager suma de 1.490.378.377 lei.</p>	
5.	Justificări economice subrede ale contractului cu firma Greenberg și alte nereguli semnalate	<p>Pentru imaginea Societății Române de Radiodifuziune a fost încheiat un contract cu firma Greenberg.</p> <p>Oportunitatea acesteia ca decizie managerială a fost invocată de către președintele-director general, prin prisma eficientizării poziționării SRR pe piața media și politică din SUA.</p> <p>Suma achitată era de 12.000 USD pe lună, care a crescut ulterior la 17.000 USD pe lună, în ciuda faptului că s-a constatat nerespectarea tuturor celor 6 criterii de performanță stabilite prin contract.</p>	<p>Concluziile verificărilor Comisiei de anchetă sunt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nu s-au facut evaluari cifrice si factice ale derularii contractului; • Cheltuielile suplimentare facute de firma Greenberg nu au la bază documente justificative; • Nu se justifica economic contractul cu firma Greenberg.
6.	Organizarea defectuoasă a controlului financiar preventiv	<p>Angajarea unor cheltuieli și efectuarea de plăți neeconomicoase și nejustificate a fost posibilă prin organizarea defectuoasă a controlului financiar preventiv.</p>	<p>Concluziile Comisiei de anchetă relevă faptul că fiecare șef de serviciu are și calitatea de executant pentru atribuțiile serviciului pe care îl coordonează – fiind deci într-o stare de evidentă incompatibilitate cu atribuția de Control Financiar Preventiv.</p> <p>Astfel, de la emiterea Ordinului nr.999/ 2003, cel</p>

	<p>Lipsa funcției de contabil șef în organigrama SRR, sau o funcție de director echivalentă, așa cum prevede <i>Legea contabilității nr. 82/1992 republicată</i>, a fost principala cauză a acestora.</p> <p>Potrivit Ordinului SRR nr. 999/ 26.11.2003 al Directorului General Dragoș Șeuleanu (Anexa 1) atribuțiile acordării vizei CFP au fost delegate lui :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Motoargă Valentin – șef serviciu Financiar • Șilcov Mihaela – șef serviciu Contabilitate • Calota Elena – șef serviciu Salarii – Onorarii <p>De menționat că până la emiterea Ordinului nr. 999/2003 a funcționat (teoretic, nu și practic) Ordinul nr. 819/1998 (Anexa 2) ale cărui principale prevederi au fost (art. 14) :</p> <ul style="list-style-type: none"> - pentru contractele prezentate la viză și a căror valoare se încadrează între 5.000 și 10.000 USD (în lei la cursul zilei), prin grija Contabilului Șef se va informa Comitetul Director. - pentru contractele a căror valoare depășește 10.000 USD (în lei la cursul zilei), viza se va acorda numai după obținerea avizului Comitetului Director. <p>Aceste prevederi nu au mai fost respectate de la instalarea actualului management al SRR ceea ce a condus la cheltuieli neeconomice și/sau nejustificate.</p>	<p>care executa este și cel care controla, sau invers, au fost făcute numeroase plăți neeconomice și nejustificate, care în condiții normale ar fi putut fi stopate din timp prin neacordarea vizei CFP.</p>
--	---	--

		<p>În perioada 2002 – 2003 deși Ord. 819/1998 era în vigoare deci nu era abrogat, actuala conducere nu l-a aplicat, nu a emis nici o reglementare de CFP pentru aceasta perioadă, procedând la înlocuirea și abrogarea acestuia în 26 noiembrie 2003(Ord. 999/2003) .</p>	
7.	<p>Înființarea Fundației Radio Romania de către SRR și nereguli în sponsorizarea acesteia</p>	<p>Consiliului de Administrație al S.R.R în ședința din 16 august 2004 a aprobat numirea membrilor Consiliului Director al Fundației Radio Romania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gheorghe Verman – președinte - Mihai Pocorschi - vicepreședinte <p>Fundația se constituie cu un patrimoniu inițial de 200.000.000 lei</p> <p>Fondator: SRR.</p> <p>Statutul este semnat de Șeuleanu Dragoș- Președinte Director General.</p> <p>Pe baza unui Memorandum intern înregistrat sub nr.1084/10.08.2004 se propune ca susținerea financiară a activității să se facă prin sponsorizare.</p> <p>Se încheie contractul de sponsorizare nr.996/20.08.2004 între S.R.R și Fundație care a fost semnat din partea S.R.R de Constantin Pușcaș - Director Gen. Adj., iar pentru Control Financiar Preventiv de Valentin Motoargă.</p> <p>La cap.II, art.3 din contract se prevede: <i>“obiectul prezentului contract îl constituie sponsorizarea prin mijloace financiare de către Sponsor a activităților Fundației Radio Romania pentru îndeplinirea scopului</i></p>	<p>În urma verificărilor Comsiei de anchetă s-a constatat că suma acordată de catre SRR Fundatiei RR, in perioada mentioanata, este nelegala intrucat prin statutul de organizare si functionare nu era prevazuta diminuarea veniturilor SRR cu cheltuieli neprevazute in bugetul de Venituri si Cheltuieli.</p>

		<p><i>fundației”.</i></p> <p>În acest scop SRR va pune la dispoziția Fundației lunar suma de 500.000.000 lei conform hotărârilor Consiliului de Administrație.</p> <p>În perioada 02.09.2004 – 31.12.2004, S.R.R a virat la Fundație suma de 2.046.100.000 lei.</p>	
8.	Încălcarea prevederilor legale în cazul majorării plafonului pentru sistemul informatic	<p>Licitația și contractul pentru realizarea “Sistemului informatic integrat” s-a majorat nelegal cu cca. 1,5 mil. EUR prin contractarea unor repere și produse care nu au figurat în documentația și caietul de sarcini al licitației inițiale declarată câștigătoare firmei Forte Computer la valoarea de 6.351.900 EUR + TVA 1.206.861 EUR, adică 7.558.761 EUR (Ex.: instalațiile de aer condiționat, grupul electrogen, servere etc.).</p> <p>Deasemenea, o parte din cheltuielile de pregătire profesională aferente “Sistemului informatic integrat” care au fost de 200 EUR/zi/pers. au fost trecute în BVC la capitolul cheltuieli de pregătire profesională și sunt evaluate la cca. 1,5 mil. EUR.</p> <p>Astfel, s-a ajuns că valoarea “Sistemului informatic integrat” să depășească 9 mil. EUR.</p>	<p>Prin această procedură s-au încălcat prevederile Ord. 60/2001, Legii 212/2001, HG 461/2001 și Ord. MFP 1012/2001 Secțiunea II pct. F - Atribuirea contractului de achiziție publică: <i>”procentul maxim pe care autoritatea contractuală l-ar putea impune ofertantului a cărui ofertă a fost stabilită ca fiind câștigătoare pentru creșterea sau descrșterea cantităților de produse. Acest procent nu poate fi mai mare de 10%”.</i></p> <p>Responsabili pentru aceste ilegalități se fac cei ce au aprobat și semnat contractul pentru majorarea valorii inițiale, precum și persoana care a acordat viza de control financiar preventiv pe actul adițional respectiv.</p>
9.	Acordarea arbitrară a fondului de premiere	<p>În perioada 2002-2004, fondul de premiere s-a utilizat în mod arbitrar acordându-se prime conducerii S.R.R. de 1.907.647.402 lei fără să existe în toate cazurile o fundamentare și o justificare a sumelor acordate în funcție de performanțele obținute.</p> <p>Astfel, dl director general adjunct Gheorghe Verma n a</p>	<p>Dl director general Dragoș Șeuleanu nu a procedat în toate cazurile la aprobarea primelor în Consiliul de Administrație.</p> <p>Întrucât există mai multe sesizări în legătură cu modul de utilizare a Fondului de premiere se impune o analiză ulterioară aprofundată de organele de specialitate la sediul S.R.R.</p>

		<p>beneficiat în perioada 2002-2004 prin bunavoința dlui director general Dragoș Șeuleanu de suma de 877.744.811 lei din care numai în anul 2004 a primit suma de 510.343.725 lei.</p> <p>Conducerea S.R.R., făcând parte în același timp și din Comitetul Director, aprobarea acordării primelor trebuia făcuta de Consiliul de Administrație.</p>	
--	--	---	--

2.4. Modul de implementare a legislației din domeniul audiovizualului și a deciziilor emise de CNA

CNA a recomandat SRR să respecte prevederile deciziei sale cu privire la principiile pluralismului și informării corecte a publicului. Recomandarea menționa, de asemenea, că SRR trebuie să implementeze *Codul său Deontologic* pentru a asigura independența editorială (7 aprilie, 2004).

Nr.	Problema identificată	Justificări	Concluzii
1.	Intimidarea salariaților în demersurile legitime de a semnala disfuncționalitățile din cadrul SRR și conflictele interne generate.	Dragoș Șeuleanu a recunoscut existența unor tensiuni în interiorul, în special între domnia sa și o parte a angajaților de la știri și a afirmat că a încercat de multe ori să aibă discuții cu angajații.	<p>În februarie 2005, CNA a emis un comunicat în care precizează că „constată existența în interiorul SRR a unui conflict ireconciliabil între domnul Dragoș Șeuleanu și conducerea de la Departamentul de știri, pe de o parte, și o mare parte a angajaților SRR, pe de altă parte. Acest conflict a fost generat de disfuncții în managementul editorial al instituției, de existența unor posibile acte de cenzură, de nerespectarea, în unele cazuri, a regulilor deontologiei profesionale, a normelor interne, de tratament diferențiat aplicat unor oameni politici precum și de repetate încercări de intimidare a salariaților în demersul lor legitim de a semnala disfuncționalitățile din SRR.</p> <p>Escaladarea conflictului poate duce la un blocaj al activității SRR și, implicit, la afectarea gravă a interesului publicului.</p> <p>În această situație, Comisia de anchetă ajunge la o concluzie care concordă cu cea a membrilor CNA, care au considerat că o soluție pentru depășirea acestei crize ar putea fi asumarea răspunderii, prin</p>

			demisie, a Președintelui - Director General împreună cu Consiliul de Administrație și conducerea Departamentului de știri”.
2.	<p>În cursul audierilor au existat numeroase afirmații potrivit cărora SRR în ansamblu a exercitat acte de cenzură politică sau de manipulare a informației și evenimentelor reflectate în programele și emisiunile acestora. De asemenea, în cursul audierilor s-a afirmat că SRR a manifestat o atitudine obedientă față de puterea politică aflată la guvernare până în toamna anului 2004. În sprijinul acestor informații au fost prezentate rapoarte de monitorizare ale societății civile sau ale unor organisme internaționale, precum și unele exemple punctuale.</p>	<p>Conducerea SRR a argumentat că, în aprecierea conținutului programelor sau emisiunilor trebuie să se țină seama că singura autoritate competentă să vegheze asupra domeniului este Consiliul Național al Audiovizualului care, potrivit art. 10 alin. (4) din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare, „își exercită dreptul de control asupra conținutului programelor oferite de radiodifuzori numai după comunicarea publică a acestor programe”. Pe de altă parte, atunci când conținutul anumitor programe sau emisiuni era susceptibil a reprezenta o încălcare a prevederilor legale, aceste situații erau consecința unor erori profesionale și nu a unei politici deliberate, asumate de conducere pentru a vicia în orice mod conținutul acelor programe sau emisiuni. În acest sens, la solicitarea expresă a președintelui-director general, Clubul Român de Presă a analizat o serie de cazuri considerate mai grave și a concluzionat că toate acestea sunt erori profesionale. Pentru unele dintre aceste cazuri au fost aplicare sancțiuni disciplinare, dar s-a considerat că din punct de vedere al politicii de resurse umane nu a fost necesar să fie aplicate întotdeauna sancțiuni. În același timp, studiile efectuate au evidențiat faptul că SRR este considerată ca fiind cea mai credibilă organizație din peisajul radiofonic național. În fine, conducerea SRR a afirmat în repetate rânduri că</p>	<p>În urma cercetărilor efectuate s-a constatat că în anul 2004 SRR i-au fost aplicate prin decizii ale CNA un număr de 3 sancțiuni, toate acestea fiind somații. În ceea ce privește anul 2005, potrivit informațiilor CNA, SRR i-au fost aplicate 1 sancțiune sub forma somației. De asemenea, s-a constatat că evaluarea conținutului programelor și emisiunilor se poate face în mod obiectiv doar pe baza unor criterii obiective stabilite prin decizii ale CNA. Evaluarea modului în care SRR aplică legislația în domeniul audiovizualului și deciziile emise de Consiliul Național al Audiovizualului a evidențiat faptul că decizia asupra conținutului final al unui program sau al unei emisiuni este luată de o manieră care nu permite identificarea exactă a responsabilității. În egală măsură, s-a putut constata că de multe ori angajații care ocupă funcții de specialitate cum sunt cea de reporter, redactor sau realizator, decid asupra conținutului programelor sau emisiunilor din dorința de nu și pune în pericol raportul de muncă sau în speranța unei avansări mai facile ori pentru a obține alte feluri de avantaje.</p>

		nu au existat influențe explicite din partea unor cercuri de interese economice sau politice în ce privește politica editorială.	
3.	Încălcarea prevederilor legale privind deplasările în străinătate ale președintelui-director general.	În perioada 2003-2004 dl. director general Dragoș Șeuleanu a efectuat șapte deplasări în SUA, Anglia și Italia. S-a constatat, din analiza documentelor aflate la S.R.R., că constând în ordine de deplasare, deconturi de cheltuieli, următoarele ⁹ :	În concluzie este nejustificată: - diferența de diurnă acordată în plus; - sumele cheltuite în plus peste baremul stabilit prin <i>Hotărârea 436/2002</i> ; - diferența pentru transport pe clasa business. Cu prilejul deplasărilor, dl. Dragoș Șeuleanu a achiziționat diverse bunuri care au fost justificate

⁹ Sunt redate mai jos aspectele concrete legate de cele șapte deplasări ale lui Dragoș Șeuleanu:

a) Perioada 24.09 – 04.10.2003 Atlanta – Washington - Milano

- Ordin 743 / 17.09.2003, semnat de Dragoș Șeuleanu
- Diurna: 66 \$ x 8 zile + 56 Euro x zile
- Cazare: 320 \$ x 7 nopți + 300 Euro x 2 nopți
- Transport cu avionul – clasa business
- S-au achiziționat : Memorie Panasonic = 219,99 \$ se face NIR
Memorie Lexar = 99,99 \$ se face NIR

b) Perioada 12- 16.11.2003 Washington : National Public Radio, National Press Club

- Ordin 958/10.11.2003, semnat Dragoș Șeuleanu
- Diurna: 66 \$ x 5 zile
- Cazare: 320 \$ x 3 nopți
- Transport cu avionul – clasa business

c) Perioada 25 – 29.01.2004 Washington: NBS National Public Radio

- Ordin 55/ 19.01.2004, semnat Verman
- Diurna: 5 zile x 66 Euro
- Cazare: 3 zile , categoria B
- Transport clasa business
- Achiziționat: adaptor Laptop; adaptor universal, translator universal pentru limbi de circulație – se face NIR

d) Perioada 21- 29.04.2004 : Londra – Washington Reuniune Radio

- Ordin 441/ 16.04.2004 , semnat de Dragoș Șeuleanu
- Diurna: categoria II , 66 \$/ zi
- Cazare: SUA 380 \$/ noapte + UK 241 Lire/ noapte

e) Perioada 18 – 31.07.2004 Washington + Boston : deschiderea Biroului de Presa al SRR și la Convenția Democratică

- Ordin 800/ 02.07.2004, semnat de Gheorghe Verman
- Diurna: 14 zile x 66 \$/ zi , categoria II pt. director
- Cazare: 13 nopți x 299 \$/ noapte
- Transport business class

Se modifică prin ordin 1017/ 20.08.2004

“SRR suportă în plus:

- 660 \$: transport intern USD
- 672,68 : achiziționare carti, reviste memorie telefon+ foto
- 843 \$: cheltuieli justificate
- cazare 12 nopți x 346” \$/ noapte

f) Perioada 28.08 – 4.09.2004 New York: reflectarea jurnalistică a Convenției Republicane

- Ordin 1027/ 26.08 semnat de Gheorghe Verman
- Diurna: categoria II 8 zile x 66 \$/ zi
- Cazare: 6 nopți plafon B (420 \$ x 6 nopți)
- Transport business class

Se modifică prin ordin 1115 / 10.05.2004

“SRR suportă în plus :

- 289 Euro echipamente
- 157,08 Euro și 336,47 \$ carti , reviste , CD-uri
- 1943,96 \$ telefoane + acces internet
- transfer aeroport 45 Euro + 108,60 \$

g) Perioada 17 – 21.10.2004: Washington - Conferința Internațională

	<ul style="list-style-type: none"> • Dl director general s-a deplasat în străinătate fără să aibă aprobarea și mandatul Consiliului de Administrație na de 41\$ și 35 EUR corespunzătoare categoriei I, dl director general a beneficiat de diurna categoria a II-a și anume 66\$ și 56 EUR la care nu avea dreptul deoarece nu avea aprobarea Consiliului de Administrație al S.R.R. • De asemenea, decontarea cheltuielilor de cazare a fost făcută la nivelul categoriei a II-a, corespunzătoare funcției de director general, cheltuindu-se pentru cazare între 299-420\$/noapte, când baremul corespunzător categoriei I era de 160\$/noapte conform Hotărârii 436/2002. • Se constată totodată că dl director general s-a deplasat cu avionul “<i>clasa business</i>”, deși nu avea acest drept în calitate de “om de presă”. • Precizăm încă o dată că neavând aprobarea Consiliului de Administrație pentru aceste deplasări, dl Dragoș Șeuleanu nu se putea deplasa în calitate de director general și deci nu putea beneficia de baremurile de diurnă, cazare și transport corespunzătoare funcției 	<p>prin decontul de cheltuieli, iar la unele din aceste bunuri s-au întocmit note de intrare-recepție pentru evidențierea lor în contabilitate. Asupra necesității și oportunității acestor achiziții nu ne putem pronunța.</p> <p>Considerăm că trebuie analizat în continuare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dacă se justifică aceste deplasări în străinătate ale dlui Dragoș Șeuleanu ca “om de presă”; - ce cheltuieli s-au efectuat cu cardurile pe parcursul deplasărilor; - necesitatea și oportunitatea achizițiilor efectuate de către dl director general.
--	--	---

- Ordin 1246/11.10.2004 , semnat de Gheorghe Verma
- Diurna: 5 zile x 84 \$ / zi
- Cazare: 3 nopti, plafon B
- Transport Bussines class

Până la stabilirea oportunității deplasării în străinătate a lui Dragoș Șeuleanu și a cheltuielilor efectuate, se reține răspunderea materială pentru: diferența de diurnă acordată; sumele cheltuite în plus la cazare peste baremul stabilit; diferența pentru transport pe clasa business.

		de director general.	
4.	<p>Efetuarea concertelor în străinătate ale Orchestrei Naționale Radio și a unor cheltuieli fără aprobarea și mandatul Consiliului de Administrație</p>	<p>Președintele-director general a angajat în anul 2004 unele concerte ale Orchestrei Naționale Radio în străinătate și efectuarea unor cheltuieli fără aprobarea și mandatul Consiliului de Administrație.</p> <p>Scopul manifestărilor: promovarea imaginii S.R.R în străinătate și a valorilor spiritualității românești.</p> <p>S-au analizat următoarele acțiuni:</p> <p>1. Concert Paris 23 noiembrie 2004</p> <p>a) Memorandum din data de 12.10.2004, aprobat de Președinte Director General și membrii Comitetului de Direcție format din: Gheorghe Verman, Ilie Mihai, Constantin Pușcaș, Doru Ionescu, Emilian Blînda, Dan Santa, Nicolae Costin. Aprobarea deplasării trebuia dată de Consiliul de Administrație</p> <p>b) Se întocmește un deviz estimativ de 149.200 Euro pentru 140 persoane, aprobat de Gheorghe Verman, Constantin Pușcaș, Emilian Blînda, Dan Santa, Valentin Motoargă</p> <p>c) Se încheie contract de prestări servicii cu SC Marshall Turism SRL pentru cazare + transport la sol și contract charter cu Acvila Air</p> <p>Decont de cheltuieli 162.974 EUR din care:</p> <p>- campanie de promovare fact. 8743720/2.12.2004 =</p>	<p>În anul 2004 Președintele Director General al S.R.R a angajat Orchestra Națională Radio în susținerea unor concerte în străinătate și efectuarea unor cheltuieli fără aprobarea și mandatul Consiliului de Administrație conform prevederilor art.29 din Legea nr.41/1994 republicată care prevede: <i>“Directorul general reprezintă SRR.....în relațiile internaționale și participă cu aprobarea și mandatul date de Consiliul de Administrație la reuniuni internaționale”</i></p>

		<p>36.646.288 lei</p> <p>- filmare concert + înregistrare video fact. 347/02.12.2004 = 90.986.748 lei</p> <p>2. Concert Bruxelles 5 mai 2004, la dosar există:</p> <p>a) Memorandum din 20.04.2004</p> <p>b) Extras din ședința Comitetului Director din data de 22 martie 2004: ”se aprobă organizarea la Bruxelles a unui concert al Orchestrei Naționale Radio, cu ocazia zilei Europei”</p> <p>c) Deviz estimativ de 192.455 Euro pentru deplasarea a 110 persoane</p> <p>d) Contract charter cu firma Jetran Asset Management SRL, în care operator este Acvila Air</p> <p>e) Contract prestări servicii cu Maxitours – Bruxelles pentru cazare și transport la sol</p> <p>Decont de cheltuieli : suma totală cheltuită 6.665.379.354 lei sau 162.974 Euro</p> <p>- campanie de promovare și relații publice:</p> <p>- promoție presa scrisă + servicii grafice, mape personalizate</p> <p>- programe sală, afișe, total : 2.362.791.941 lei = 57.699 Euro</p> <p>3. Concert Haga în 24 iunie 2004</p> <p>a) Memorandum din 18.05.2004, aprobat</p>	
--	--	--	--

		<p>Președinte, Director General Dragoș Șeuleanu. Mai semnează Gheorghe Verman, Emilian Blînda, Constantin Pușcaș, Ilie Mihai, Doru Ionescu, Dan Șanta, Nicolae Costin</p> <p>b) Ședința Comitetului Director din 8.06.2004 care aproba: “organizarea unui concert al ONR la Haga, cu ocazia împlinirii a 10 ani de colaborare radiofonică româno – olandeză.</p> <p>c)Deviz estimativ : 198.515 Euro pentru 125 persoane</p> <p>d) Se încheie contract charter cu Acvila Air și SCANIO SRL pentru cazare</p> <p>Decont de cheltuieli : 154.122, 52 Euro din care:</p> <p>- campanie de promovare</p> <p>- fact. 46.600/28.06.2004 = 237.238.866 5.828,52 Euro</p> <p>- fact. 90001808/29.06.2004 = 439.069.954 10.780,80 Euro</p> <p>- filmare concert + înregistrare audio: fact. 42401478/16.06.2004 23.000 Euro</p> <p>4. Concert Paris – Viena – Bratislava 1- 6 noiembrie 2004</p> <p>a)Memorandum 14.10.2004, aprobat de Președinte și membrii Consiliului de Direcție</p> <p>b) Se întocmește deviz estimativ de 250.000 Euro pentru 130 persoane x 35 Euro x 6 zile</p> <p>c)Se încheie contract prestări</p>	
--	--	--	--

		<p>servicii cu Marshall Turism SRL, servicii cazare + transport la sol + contract charter cu Acvila Air</p> <p>Decont de cheltuieli :201.410 EUR din care:</p> <p>- cheltuieli imagine și transmisii TV 261.373.218 lei: aprox. 6.395 Euro</p> <p>- campanie de promovare: - promoție presa scrisă și servicii grafice: aprox. 16.395 Euro</p>	
5.	<p>Semnalarea conflictelor de interese și a nerespectării reglementărilor legale cu privire la licitații în derularea contractelor de prestări servicii cu firma PUBLIROM</p>	<p>În perioada 2000-2005 Societatea Română de Radiodifuziune a încheiat contracte de prestări servicii cu firma Publirom SA.¹⁰</p> <p>Aceste contracte de prestări servicii au fost dirijate către Publirom de fostul Director General Adj. al S.R.R Mircea Manole, care a fost director la această societate fiind și acționar, iar ginerele acestuia este Director la Publirom¹¹.</p> <p>Problema devine și mai complicată când fostul contabil șef al firmei Publirom d-l Valentin Motoargă semnează contractele pentru legalitate și acordă viză de control financiar preventiv pe aceste contracte în calitate de șef serviciu Financiar în S.R.R.</p> <p>Toate aceste contracte constau în tipărituri, editarea Revistei Radio devenită ulterior “Universul Radio”, cărți, pliante, programe sală, etc.</p>	<p>În ciuda declarațiilor din cadrul audierilor ale președintelui-director general care a afirmat ca nu exista nici o problema, în urma verificărilor Comisie de anchetă a contractului cu Publirom concluzia noastră este ca prin participarea dlui. Motoroaga la definitivarea acestui contract, asupra relației contractuale SRR – Publirom planează suspiciunea conflictului de interese și, implicit suspiciunea cheltuirii nejudicioase a banului public.</p>

¹⁰ Exemple: Contract nr.205/11.02.2000 ; Contract nr.1525/27.11.2001 ; Contract nr.84/18.02.2002 ; Contract nr.20090/10.07.2002 ; Contract nr.2411/12.11.2002 ; Contract nr.2511/6.12.2002

¹¹ Așa cum rezultă din ziarul România Liberă, pag.3, din 1.07.2002.

	<p>Prestațiile efectuate de Publirom în perioada 2000 – 2004 s-au făcut fără a se organiza licitații sau selecții de oferte așa cum prevedea Ordonanța nr.12/1993, HG nr. 63/94 și ulterior Ordonanța nr.60/2001 aprobată prin Legea nr.212/2001 și Ord. MFP nr.1013/2001.</p> <p>Ultimul exemplu de conflict de interes îl reprezintă contractul încheiat între Publirom și Societatea Română de Radiodifuziune pentru tipărirea revistei “Universul Radio” în valoare de 182.855,4 EUR ,circa 7,2 miliarde lei, care a fost vizat pentru control financiar preventiv de Valentin Motoargă, șef serviciu Financiar S.R.R., deși a fost anterior contabil șef la Publirom.</p>	
--	--	--

Concluzii și propuneri finale

- 1. În calitatea de servicii publice autonome de interes național, independente editorial, apreciem că SRTV și SRR nu și-au îndeplinit mandatul de serviciu public, încălcând frecvent obligația de a asigura pluralismul politic și social, libera exprimare a ideilor și opiniilor, libera comunicare a informațiilor și corecta informare a opiniei publice. Această concluzie este întărită de declarații ale reprezentanților societății civile, organizațiilor internaționale, fiind susținută și de rapoarte și analize ale acestora.**

În cadrul emisiunilor SRTV și a SRR s-au semnalat următoarele **distorsiuni în exercitarea mandatului de serviciu public**:

- preponderența știrilor cu caracter senzațional (deci a informațiilor care de obicei nu au legătură directă cu interesul public, în cadrul știrilor prime-time) în detrimentul celor cu conținut informațional relevant pentru națiune; interesul scăzut față de dinamica vieții politice a fost asociat și diversității scăzute a punctelor de vedere pe o problematică abordată (în favoarea poziției înalților funcționari publici);
- manipularea jurnalelor de știri și a talk-show-urilor pentru a evita criticile aduse guvernului și, implicit, organizarea unor dezbateri plictisitoare în cadrul campaniei electorale, evitându-se, de exemplu, confruntarea directă dintre candidați, în perioada electorală;
- lipsa informațiilor critice la adresa partidului de guvernământ și prezentarea liderilor aflați la putere, aproape în exclusivitate pe parcursul anului 2004, în context pozitiv sau neutru;
- dezinformarea, prin omisiunea evenimentelor și subiectelor care ar fi afectat imaginea publică a membrilor autorităților publice;

Principalele mecanisme semnalate de influențare directă și indirectă a politicii editoriale a celor două instituții publice sunt:

- Exercițarea de influențe politice asupra conducerii televiziunii și, ulterior, direct asupra persoanelor implicate în producția și difuzarea știrilor. Domnul președinte director general Valentin Nicolau, și în cadrul audierilor și în alte întâlniri cu reprezentanții organizațiilor nonguvernamentale, a recunoscut că a încercat să funcționeze ca un tampon al acestor influențe, cu rolul de a le absorbi, iar în momentul în care nu a cedat acestor presiuni, influențele politice s-au mutat la eșaloanele de sub vârful managerial al televiziunii și de acolo s-au răsfirat la nivelul redacțiilor. Domnul președinte Dragoș Șeuleanu a recunoscut că, până într-o anumită limită e normal să dai știri și să primești telefoane.
- Obediența anticipativă a unor jurnaliști, producători, redactori șefi și directori de departament. Dincolo de presiunile directe, de telefoanele țintite cu temă prin care se comandau știrile, a existat la nivelul jurnaliștilor din redacția de știri, producătorilor, redactorilor șefi și directorului Departamentului de știri din Televiziunea Română și di SRR o anumită mentalitate care s-ar

putea rezuma astfel: oamenii anticipează cam ceea ce s-ar dori de la ei și acționează preventiv fără să mai aștepte să le spună cineva ceva. Această obediență anticipativă s-a manifestat sporadic și după schimbarea puterii în România în decembrie 2004, dar de această dată în sprijinul actualei puteri.

- Neluarea nici unei măsuri de sancționare a celor vinovați sau unei atitudini de descurajare a acestei situații de către conducerile SRR și S.R.Tv. În ciuda numeroaselor semnale interne și externe referitoare la distorsionarea gravă a informațiilor de interes public, conducerile celor două instituții, în speță Consiliul de administrație au luat pentru prima dată în serios în discuție politica editorială a Departamentului de știri abia după ce ecourile dezvăluirilor jurnaliștilor contestatari căpătaseră dimensiuni internaționale. Cu toate acestea nici până astăzi nu s-au luat nici un fel de măsuri de sancționare a celor vinovați, acest fapt însemnând că președinții directori generali, domnii Valentin Nicolau și Dragoș Șeuleanu, și membrii Consiliilor de administrație își asumă această situație și sunt responsabili de ea.

Rezultatul îndeplinirii defectuoase a atribuțiilor celor două instituții s-a concretizat în vicierea obiectivității și a imparțialității prezentării realităților vieții social-politice și economice interne, precum și prin afectarea libertății de informare a cetățenilor României, având în vedere că 73% din ei au ca principală sursă de informare televiziunea și 6% radioul.

Efectele gravelor derapaje editoriale ale posturilor publice de radio și televiziune care au deturnat misiunea acestora de instituții publice au condus la:

- **emiterea de către CNA a unui „Apel pentru respectarea independenței serviciilor publice de radio și televiziune”**, la doar două zile după victoria lui Traian Băsescu în alegerile prezidențiale, în care se solicită depolitizarea administrației celor două instituții și propune modificări legislative pentru asigurarea independenței și buneii funcționări a radioului și televiziunii publice;
- **constituirea unui grup de lucru în luna februarie a anului 2005** pentru a propune modificări ale legii 41/1994, din care fac parte mai multe organizații ale societății civile, ziariști din SRR și TVR, dar și reprezentanți ai conducerii TVR. Scopul acestui efort conjugat constă în înaintarea unor propuneri concrete de modificare a cadrului de organizare și funcționare a celor două instituții, vizând depolitizarea acestora, instituirea unor mecanisme de control privind respectarea misiunii de serviciu public a SRR și TVR și a normelor etice și profesionale.
- **înaintarea solicitării de a-și prezenta demisiile de onoare celor doi Președinți – Director General ai TVR și SRR**, de către Agenția de Monitorizare a Presei alături de Convenția Organizațiilor de Media, care reunește 36 de organizații de media și alte 10 organizații neguvernamentale: Fundatia Concept, Centrul Parteneriat pentru Egalitate, Grupul pentru Dialog Social, Alianța Civică, Centrul de Resurse Juridice, Asociația Consumatorilor de Media, APADOR – CH, APPLE, Asociația Civic Media, Liga Romană de Presă;

2. În ceea ce privește performanțele manageriale și instituționale au fost constatate următoarele disfuncționalități:

- existența unui management discreționar, manifestat în dispreț față de banul public, de legislația în vigoare și de transparența necesară unei astfel de activități (instituții aflate sub control parlamentar și finanțate din bani publici)

- orientarea managementului pe interese personale sau de grup, cu ignorarea misiunii publice a celor două instituții.
- existența unui partizanat în reflectarea realității și în derularea activității (contracte cu firme manageriate de persoane suspectate de conflict de interese)
- manifestarea unor tendințe abuzive prin eludarea legislației și normelor în vigoare, folosirea serviciilor unor persoane pentru atingerea anumitor interese (rolul decorativ al unor membri ai CA)
- realizarea unor cheltuieli exagerate de protocol, însoțite de cheltuieli suplimentare pentru dotări de lux în anumite sectoare;
- folosirea instituțiilor pentru răfuieli politice, dispute personale, riposte, vendete
- descurajarea multor persoane la început de drum prin promovarea, sub diferite forme, a unor persoane mai în vârstă, dar obediente;
- folosirea unor regulamente ce conțin prevederi antieuropene și neconstituționale și care uneori servesc la „acoperirea” unor abuzuri;
- întreținerea unei atmosfere de tensiune, stimularea oportunistului;

În vederea recâștigării libertății, respectului și a demnității profesionale în cadrul celor două instituții publice, aspecte esențiale pentru funcționarea unei societăți democratice, **propunem următoarele măsuri:**

- depolitizarea efectivă a celor două instituții audiovizuale și instituirea unor mecanisme de control privind respectarea misiunii de serviciu public a SRR și SRTV și a normelor etice și profesionale – în acest sens, Comisia de anchetă susține inițiativa CNA și a societății civile de modificare a Legii nr. 41/1994 privind organizarea și funcționarea SRTV și SRR;
  - înlocuirea celor doi Președinți – Directori Generali, din cauza deturnării celor două instituții de la serviciul de mandat public și a disfuncțiilor manageriale semnalate, și numirea unor personalități apolitice, pe criterii de competență reale: profesionalism, experiența în mass media, credibilitatea publică, imaginea și moralitatea, având în vedere și evitarea cumulului de funcții (președinte vs. director general);
  - schimbarea Consiliului de Administrație la cele două instituții, stabilirea unor criterii clare și responsabilități bine definite și efectuarea unui control în profunzime a întregii activități manageriale, economico-financiare și de investiții.
  - elaborarea, conform normelor și standardelor europene, a unor principii, reguli și criterii de performanță profesională, eliminarea incompatibilităților dintre regulamentele interne de funcționare ale SRTV și SRR și legile în vigoare, acestea fiind publice cu scopul stabilirii reperelor în evaluarea gradului de independență editorială;
- 3. În ceea ce privește evaluarea activității financiar-contabile ale SRTV și SRR s-au constatat încălcări grave ale legii, au fost identificate cazuri de cheltuire nejudicioasă a banului public, deficiențe financiar-contabile manageriale în sensul neidentificării acestor probleme, lipsa responsabilizării și pedepsirii persoanelor vinovate, perpetuarea de-a lungul anilor a unor greșeli.**

În vederea creșterii corectitudinii și eficienței activității financiar-bancare a celor două instituții publice, **propunem următoarele măsuri:**

- având în vedere deficiențele semnalate considerăm necesară *efectuarea unei expertize contabile care să aibă ca obiective stabilirea prejudiciilor produse prin încălcarea normelor legale de atribuire a contractelor de achiziții și de vânzare, a persoanelor răspunzătoare*, precum și înaintarea raportului de expertiză către toate forurile competente pentru repararea prejudiciului;
- întrucât, potrivit art. 101 din O.U.G. 60/2001 organele competente să constate și să sancționeze abaterile privind achizițiile publice sunt *Curtea de Conturi și Ministerul Finanțelor Publice*, care nu au constatat și nu au sancționat cu ocazia controalelor efectuate abaterile sesizate de noi pe parcursul anchetei, se impune *atenționarea acestora pentru intrarea în legalitate și tragerea la răspundere a persoanelor vinovate*;
- *efectuarea unor expertize contabile care să clarifice problemele semnalate în raport*;

4. Sub aspectul respectării legislației în domeniul audiovizualului și a regelementărilor CNA s-au constatat următoarele aspecte:

- Încălări ale Legii 41/1994 cu privire la misiunea celor două instituții și responsabilitatea organismelor de conducere
- Au existat unele cazuri de încălcări a legislației în domeniul audio-vizualului datorită gradului mare de interpretabilitate a legilor.

Pentru a nu se mai repeta în viitor situațiile care au condus în prezent la încălcarea legislației care reglementează activitatea celor două societăți, recomandăm următoarele:

- *Elaborarea unui mecanism care să realizeze constant monitorizări calitative ale informațiilor difuzate de către cele două societăți;*
- *Elaborarea unei legislații clare, cu criterii bine definite și competente strict delimitate pentru cele două organisme de conducere;*
- *Responsabilizarea celor care au folosit ambiguitățile legislative pentru a da curs presiunilor sau pornirilor de denaturare a realității.*

Raportul prezentat mai sus a fost votat în ședința Comisiei parlamentare de anchetă privind evaluarea activității Societății Române de Televiziune și a Societății Române de Radiodifuziune din data de 12 mai 2005 cu 8 voturi pentru și 2 voturi contra, 5 membri ai Comisiei părăsind sala de ședințe.

Președinte,

Raluca TURCAN

Secretar,

Valentin Adrian ILIESCU